ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΕΤΑΡΤΗΝ

ΠΡΟΝΟΙᾼ

ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

ΕΤΟΣ Θ'. ΤΟΜΟΣ Ι'.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 27 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1919. ΑΡΙΘ. 232

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ ΤΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

Εἶναι καιρός, φρονοῦμεν, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ Πολιτεία νὰ ἐπιληφθῶσι τῆς ἐπιλύσεως τῶν εἰς τὸν ἐνοριακὸν κλῆρον ἀναφερομένων ζητημάτων, ἐν οἷς, μετὰ τὸν καθορισμὸν τῶν προσόντων αὐτοῦ, προέχει τὸ τῆς μισθοδοσίας. Πρὸ τοῦ μεγάλου πολέμου, τοῦ συνέχοντος ἔτι ἐν ἀγωνίᾳ τὸν κόσμον, ὑπεκινήσαμεν τὸ ζήτημα τοῦτο διὰ τῆς «Ἀναπλάσεως», θεωροῦμεν δὲ καθῆκον ἡμῶν νὰ προκαλέσωμεν καὶ αὖθις τὴν προσοχὴν τῶν ἁρμοδίων εἰς αὐτό. Διότι ἔχομεν τὴν πεποίθησιν, ὅτι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος οὐδεμία ἐν τῇ κοινωνίᾳ δρᾶσις, οὐδεμία πραγματικὴ καὶ ἀληθὴς ζωὴ εἶναι δυνατὴ ἄνευ ἐνοριακοῦ Κλήρου.

Ἡ δύναμις τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι μόνον ὁ Ἐπισκοπικός, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐνοριακὸς Κλῆρος. Οὗτος ἀποτελεῖ τὸν στρατόν, ἄνευ τοῦ ὁποίου οὐδὲν δύνανται νὰ πράξωσιν οἱ ἀξιωματικοί. Ὁ ἐνοριακὸς κλῆρος δύναται νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ ἅγιον καὶ μέγα τῆς Ἐκκλησίας ἔργον, τὴν ὑψηλὴν καὶ ἱερωτάτην αὐτῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀποστολήν. Καὶ θέλοντες οἱ Ἐπίσκοποι καὶ ἱκανοὶ ὄντες, μόνοι

οὐδὲν δύνανται νὰ κατορθώσωσιν. Ὁ ἐνοριακὸς Κλῆρος εἶναι ὁ ἄμεσος τοῦ λαοῦ διδάσκαλος καὶ χειραγωγὸς καὶ ἱερουργὸς τῶν θείων μυστηρίων. Τὸ ἔργον δὲ τῆς Ἐκκλησίας μένει ἁπλῆ θεωρία, ξένη πρὸς τὴν πραγματικότητα καὶ τὴν ζωήν, ἄνευ ἀνταξίου ἐνοριακοῦ Κλήρου, δυναμένου νὰ μεταγγίσῃ αὐτὸ εἰς αὐτήν. Διὰ τὸν πολὺν μάλιστα λαὸν ἡ Ἐκκλησία, αὐτὸς ὁ Χριστιανισμός, ἡ πρεσβευομένη ὑπ᾽ αὐτοῦ θρησκεία, εἶναι ὁ ἐφημέριος, μονονουχὶ ὡς προσωποποίησις αὐτῆς. Ὁ ἐφημέριος δύναται νὰ καταστήσῃ τὴν χριστιανικὴν πίστιν ζωὴν καὶ ἀλήθειαν ἢ νὰ νεκρώσῃ καὶ διαστρέψῃ διὰ δεισιδαιμονιῶν καὶ προλήψεων, νὰ καταστήσῃ σύνολον μηχανικῶν καὶ μαγικῶν κινήσεων. Δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ἀληθὴς θρησκευτικὴ ζωή, δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ἐκκλησία ζῶσα καὶ κινουμένη ἄνευ τοῦ κυρίου ὀργάνου αὐτῆς, τοῦ ἐνοριακοῦ Κλήρου.

Παρὰ ταῦτα ὅμως, δυστυχῶς, μέχρι τοῦδε παρ᾽ ἡμῖν οὐδεμία σοβαρὰ πρόνοια ἐλήφθη περὶ τοῦ ἐνοριακοῦ Κλήρου, ἐκτὸς τοῦ τελευταίου ἀτελοῦς περὶ ἐνοριῶν νόμου καὶ τῶν συναφῶν περὶ προσόντων νόμων. Ὁ καθορισμὸς τῶν προσόντων εἶναι σπουδαῖον τῆς Ἐκκλησίας κατόρθωμα, συντελεσθὲν μετὰ μακροὺς ἀγῶνας. Ἀποτελεῖ δὲ τὴν ἀφετηρίαν τῆς βελτιώσεως καὶ τῆς ἀνορθώσεως τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλ᾽ ἤδη σήμερον ὑπάρχουσι μεγάλα κενὰ ἐν τῷ κλήρῳ τῶν Ἐπαρχιῶν, ἐπαισθητὴ ἔλλειψις ἱερέων, ὑπάρχει δὲ φόβος μὴ ζητῇ ματαίως ἡ Ἐκκλησία ἱερεῖς, καθ᾽ ὃν τρόπον σήμερον ἡ Πολιτεία ζητεῖ δημοδιδασκάλους, οἵτινες, φεύγοντες τὴν πενίαν, ἐπὶ ἄλλα ἐτράπησαν ἔργα. Ὁ καθορισμὸς τῶν προσόντων ἄνευ τοῦ καθορισμοῦ τακτικῆς μισθοδοσίας τοὺς μὲν νῦν ἱερεῖς ῥίπτει εἰς ἀγῶνα ἀργαλεώτατον ὑπὲρ τῶν ἀλφίτων, τοὺς δ᾽ ἐφιεμένους νὰ ἱερωθῶσι φυγαδεύει ἐκ τῶν τάξεων τοῦ ἐνοριακοῦ Κλήρου. Εἶναι ἀπεριγράπτως δυσχερὴς σήμερον ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ ἐνοριακοῦ Κλήρου. Τὸ γλίσχρον ποσόν, ὅπερ ὁ περὶ ἐνοριῶν νόμος ὥρισεν ὡς μισθοδοσίαν τῶν ἐφημερίων παρὰ τῶν ναῶν, ἀφέθη εἰς τὴν διάκρισιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων, αὐθαιρέτως

καθοριζόντων τὸ ποσὸν ἢ ἐνιαχοῦ ἀρνουμένων αὐτό. Ἐνομίσθη δέ, δυστυχῶς, ὅτι ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενος ἐκκλησιαστικὸς φόρος τῶν ἓξ δραχμῶν δι' ἑκάστην οἰκογένειαν πρέπει ν' ἀποτελῇ τὴν μόνην βάσιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐφημερίου. Ἑπομένως ὅπου δὲν εἰσπράττεται, ὡς πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος συμβαίνει, ὁ φόρος οὗτος, ἀρνοῦνται τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια μισθόν, μὴ ὑπερβαίνοντα ἐνιαχοῦ τὰς 40 ἢ 50 δραχμάς. Ἀπέβη δ' ὁ ἄμεσος οὗτος φόρος ἐπαχθής, εὐρέως ἀνοίξας τὰ στόματα τῶν ἱεροκατηγόρων κατὰ τοῦ ἐνοριακοῦ Κλήρου. Καὶ μένει οὕτως ὁ ἱερὸς ἀντιπρόσωπος τῆς ἁγιωτάτης ἡμῶν θρησκείας, ἰδίως ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις, ἐξευτελιζόμενος καὶ προπηλακιζόμενος παρὰ τοῦ τυχόντος Ἐπιτρόπου τοῦ ναοῦ, περιμένων ν' ἀγοράσῃ τὸν ἄρτον τῶν τέκνων του ἐκ τῶν τυχηρῶν, τείνων ἐπαίτιδα τὴν εὐλογοῦσαν χεῖρα πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην τῶν Χριστιανῶν!

Εἶναι τάχα ἀνάγκη διὰ μακρῶν νὰ περιγραφῇ ἡ κατάστασις αὕτη τοῦ ἐνοριακοῦ Κλήρου; Βεβαίως οὐχί. Ἀλλ' ἐξ ἴσου προφανῆ εἶναι καὶ τὰ οἰκτρὰ αὐτῆς ἐπακολουθήματα ἐν τῇ θρησκευτικῇ καὶ ἠθικῇ τοῦ λαοῦ καταστάσει. Ἡ προϊοῦσα κατάπτωσις τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος καὶ ἡ διαφθορὰ τῶν ἠθῶν, ἡ θρησκευτικὴ ἀδιαφορία, ἡ ἀπιστία καὶ ἡ ἀσέβεια, ἡ ὑλοφροσύνη, ἡ παρείσδυσις εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν ἀνατρεπτικῶν ἀρχῶν ὀφείλονται, κατ' ἐξοχήν, εἰς τὴν κατάστασιν, εἰς ἣν ἀστόργως κατεδικάσθη ὁ ἐνοριακὸς Κλῆρος. Βεβαίως δὲν εἶναι ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ Κλήρου καὶ ἡ ἀξιοπρεπὴς αὐτοῦ συντήρησις τὰ μόνα μέσα τῆς ἐξυψώσεως αὐτοῦ. Ἀπαιτεῖται καὶ φρόνημα μέγα καὶ χαρακτὴρ ἱεροπρεπὴς καὶ ζῆλος διάπυρος, δι' οὗ δύναται νὰ ἐπιτελεσθῇ ἡ Θεία τῆς Ἐκκλησίας ἀποστολὴ ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Ἀλλὰ προσομολογητέον ὅτι αἱ οἰκονομικαὶ στερήσεις καὶ ὁ χαλεπὸς καὶ διηνεκὴς ἀγὼν περὶ πορισμοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου καταρρίπτουσι τὸ φρόνημα, διαστρέφουσι τὸν χαρακτῆρα, ψυχραίνουσι τὸν ζῆλον. Τότε καὶ τὸ ἱερατικὸν ἔργον μεταβάλλεται εἰς ἐπάγγελμα καὶ ἡ κοινωνία, ἀνεχομένη τὸν εὐτελισμὸν αὐτοῦ, μὴ τιμῶσα καὶ μὴ

σεβομένη τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Θεοῦ, δὲν δύναται νὰ δεχθῆ τὰς εὐεργετικὰς τῆς Ἐκκλησίας ἐπιδράσεις. Τότε καὶ ἡ θρησκεία ἁπλοῦς καταντᾷ καὶ ἄψυχος τύπος.

Ἀλλὰ μὴ προτιθέμενοι ν᾽ ἀναγράψωμεν πάντα τὰ ἐπακολουθήματα τῆς ἐγκαταλείψεως τοῦ Κλήρου, ἐπειγόμεθα νὰ ὑποδείξωμεν τὴν ἀνάγκην τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος περὶ τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ. Ἡ διὰ τοῦ νόμου περὶ ἐνοριῶν δοθεῖσα λύσις εἶναι ὅλως ἀνεπαρκὴς καὶ ἀνεπιτυχής, ἔστω καὶ ἄν, ὡς προέτεινε τελευταίως λίαν ὀρθῶς τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἐκκλησιαστικὸν Συμβούλιον, αὐξηθῇ ὁ ἐκκλησιαστικὸς φόρος εἰς δώδεκα δραχμάς. Φρονοῦμεν, ὅτι ὁ φόρος οὗτος δέον νὰ καταστῇ ἔμμεσος καὶ νὰ εἰσπράττηται ὑπὸ τοῦ Κράτους, ὅτι τὰ περισσεύματα τῶν ναῶν δέον νὰ εἰσάγωνται εἰς τὸ κεντρικὸν ἢ εἰς τὰ ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιαστικὰ Ταμεῖα, καὶ ὅτι ὁ ἐνοριακὸς Κλῆρος δέον νὰ μισθοδοτῆται ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου, καθ᾽ ὃν τρόπον μισθοδοτοῦνται ὑπὸ τῆς Πολιτείας οἱ λειτουργοὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως, καὶ νὰ παρασχεθῇ εἰς τὸν Κλῆρον ὡσαύτως δικαίωμα συντάξεως ἐκ τοῦ Ταμείου. Τὸ Κεντρικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον ἀρχικῶς ἱδρύθη διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ ἐνοριακοῦ Κλήρου, ἀλλὰ βεβαίως, ἵνα ἐπαρκέσῃ, δέον νὰ εὑρεθῶσι πόροι ἄλλοι τε καὶ δὴ ἐκ τοῦ μονοπωλίου τοῦ κηροῦ καὶ ἐκ γενναίας ἐπιχορηγήσεως τοῦ Κράτους. Ἐὰν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν Ἐκκλησίαν, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχωμεν ἐνοριακὸν Κλῆρον ἀντάξιον τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλὰ Κλῆρον τοιοῦτον δὲν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ἐάν, μεριμνῶντες μόνον περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ μορφώσεως αὐτοῦ, δὲν θελήσωμεν νὰ πράξωμεν ὅ,τι ἔπραξαν πάντα ἀνεξαιρέτως τὰ χριστιανικὰ Κράτη, μισθοδοτοῦντα τὸν Κλῆρον διὰ τακτικοῦ μισθοῦ.

Τὸ ζήτημα τῆς μορφώσεως καὶ τῆς τακτικῆς καὶ ἐπαρκοῦς μισθοδοσίας τοῦ ἐνοριακοῦ Κλήρου εἶναι τὸ σπουδαιότερον πάντων τῶν ζητημάτων, ἅτινα δέον ν᾽ ἀπασχολήσωσι τοὺς ἐπιθυμοῦντας τῆς Ἐκκλησίας τὴν ἀνόρθωσιν.

Ἀρχιμ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΜΙΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ
ΤΗΣ ΙΔ' ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

[1 Δεκεμβρίου]

Ἐφεσ. 6, 10-17.

Θὰ ἔλεγε κανεὶς ἀκούων τὴν σημερινὴν ἀποστολικὴν περικοπήν: δὲν εἶνε ὁ Χριστιανισμὸς ὁ κήρυξ τῆς εἰρήνης; Δὲν εἶνε τὰ χείλη τοῦ Χριστοῦ, τὰ ὁποῖα τόσας φορὰς ἐπρόφεραν τὴν γλυκεῖαν λέξιν *εἰρήνη;* Καὶ πῶς ὁ Παῦλος, αὐτὸς ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος εἰς ἄλλην ἐπιστολήν του ἔγραφεν ὅτι ὁ Χριστὸς «ἐλθὼν εὐηγγελίσατο εἰρήνην τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς», εἰς τὴν σημερινὴν περικοπὴν παρουσιάζεται ὡς στρατηγὸς μὲ πολεμικὰ σαλπίσματα;

Βεβαίως, φίλοι ἀναγνῶσται, ὁ Χριστιανισμὸς ποθεῖ τὴν εἰρήνην· τὴν κηρύσσει καὶ ἀγωνίζεται νὰ τὴν φυτεύσῃ μέσα εἰς τὰ σπλάγχνα τῶν ἀνθρώπων, τῶν οἰκογενειῶν, τῶν κοινωνιῶν, τῶν ἐθνῶν καὶ ὅλων τῶν λαῶν. Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ προγράμματός του, εἶναι ἕνα βασίλειον Εἰρήνης. Μὲ τὸ νὰ θέλῃ ὅμως κανεὶς τὴν εἰρήνην, μόνον μὲ αὐτὸ καὶ τὴν κερδίζει ἀρά γε; Πόσας φοράς, παρ' ὅλην τὴν καλήν μας διάθεσιν, μᾶς ἀναγκάζουν ἄλλοι νὰ σηκώσωμεν τὰ ὅπλα; Οἱ πόλεμοι καταργοῦνται καὶ ἡ εἰρήνη ἐξασφαλίζεται, τότε μόνον, ὅταν ὅλοι μας ἔχωμεν τὰς ἰδίας φιλειρηνικὰς διαθέσεις. Ἄλλως θὰ εἶναι ἀνόητος ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν δῆθεν φιλειρηνικήν του τακτικὴν θὰ ἀφίσῃ νὰ τὸν ποδοπατήσῃ ὁ ἐχθρός του, ὁ ὁποῖος ἀδίκως πολλάκις τοῦ κινεῖ τὸν πόλεμον.

Ὁ Χριστιανισμὸς ἔχει ἀντιμέτωπον στρατιὰν ὁλόκληρον πονηρῶν πνευμάτων. Ἐὰν αὐτὸν τὸν ἴδιον τὸν Χριστὸν τόσον ὑπούλως ἐπείραξεν ὁ Ἀντίχριστος, ὁ ἄρχων τοῦ σκότους, ὅπως τὸν στιγματίζουν αἱ Γραφαί, θὰ ἀφίσῃ ἀπειράκτους τοὺς ἀκολουθοῦντας τὸν Χριστόν; Αὐτὸ εἶναι τὸ ἔργον του: νὰ κινῇ πάντα λίθον κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τῶν Χριστιανῶν.

Ἀλλ' εἶναι φανερόν, ὅτι οἱ Χριστιανοὶ οὔτε θὰ κηρύξωμεν οὐδετερότητα, οὔτε θὰ μείνωμεν ἄνανδροι, ἀνυπεράσπιστοι ἀπέναντι ἑνὸς τοιούτου πνευματικοῦ ἀγῶνος. Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς κάθε χριστιανός, κάθε χριστιανικὴ οἰκογένεια, κάθε χριστιανικὴ κοινωνία εἶναι ἕνα στρατόπεδον ὁλόκληρον.

Τὴν ἄποψιν αὐτὴν τοῦ χριστιανικοῦ βίου ἔχει πρὸ ὀφθαλμῶν ὁ μακάριος Παῦλος, ὅταν γράφῃ πρὸς τοὺς Ἐφεσίους τὴν πλήρη πολεμικοῦ μένους σημερινὴν ἐπιστολήν.

Εἰς τὸν πόλεμον αὐτὸν τοὺς λέγει πρὸ παντὸς ἀπὸ ποῦ πρέπει νὰ

ἐλπίζουν συμμαχίαν. Ὄχι ἀπὸ βασιλεῖς, ὄχι ἀπὸ ἡγεμόνας· ἀλλ' ἀπὸ τὸν Κύριον· *'Ενδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ*». Τοῦτο δὲ τοσοῦτο μᾶλλον, ὅσον ὁ ἐχθρός, μὲ τὸν ὁποῖον ἔχομεν νὰ κάμωμεν δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητος. Εἶνε ἀντίπαλος ἐπίφοβος, πάντοτε ἐπικίνδυνος, διότι δὲν πολεμεῖ τρόπον τινὰ ἐκ τοῦ συστάδην, ἀλλὰ μὲ ἑλιγμούς, μὲ προσχήματα, μὲ δολιότητας, μὲ κάθε ἐφεύρεσιν ἀνειλικρινείας, ψεύδους, ἀπάτης καὶ ὑποκρίσεως. Ἕνας τοιοῦτος ἐχθρὸς βεβαίως εἶναι ἐπίφοβος. Διὰ τοῦτο ὁ θεσπέσιος Παῦλος κρούει ἠχηρῶς τοῦ κινδύνου τὸν κώδωνα. Καὶ ὅπως, ὅταν ἕνα στράτευμα γνωρίζῃ τὴν κατάστασιν τοῦ ἄλλου, λαμβάνει ἀνάλογα στρατιωτικὰ μέτρα, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον καὶ ὁ στρατάρχης Ἀπόστολος, ἀφοῦ ἐγνώρισεν εἰς τοὺς προσφιλεῖς του ὄχι μόνον τὸν ἐχθρόν, ἀλλὰ καὶ τὰ καταχθόνια μέσα, ποὺ μεταχειρίζεται, τοὺς διδει τοῦ ὁπλισμοῦ τὸ σύνθημα, καὶ ἀφοῦ τοὺς ἀνεπτέρωσε τὸ φρόνημα, κηρύσσει πόλεμον πρὸ παντὸς ἀμυντικόν, ἔπειτα δὲ καὶ ἐπιθετικόν. «*Ἀναλάβετε, λέγει, τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ*».

Καὶ ποῖος εἶναι ὁ ὁπλισμὸς τῶν Χριστιανῶν; Ὄχι βεβαίως τὰ συνειθισμένα ὑλικὰ ὅπλα. Ἀλλ' ὅπως ἡ πάλη εἶναι πνευματική, τοιουτοτρόπως καὶ τὰ ὅπλα εἶναι πνευματικά. Καὶ εἶνε πολλὰ καὶ διάφορα, τὰ ὁποῖα ὁ Ἀπόστολος ἀριθμεῖ εἰς τὴν ἐπιστολήν του αὐτήν, ἔχων ὑπ' ὄψιν του τὸν στρατιωτικὸν ὁπλισμὸν τῶν Ρωμαίων στρατιωτῶν τῆς ἐποχῆς του. Διὰ νὰ προστατεύουν τὰ νεφρά των καὶ νὰ κρατοῦν εἰς μίαν τόνωσιν τὸ σῶμα, ἦσαν ἐζωσμένοι μὲ μίαν ζώνην πλατεῖαν· ἡ ζώνη αὐτὴ τοῦ Χριστιανοῦ στρατιώτου κατὰ τὴν πνευματικήν του πάλην εἶναι *ἡ ἀλήθεια*, νὰ ζῇ δηλαδὴ τιμίως, εἰλικρινῶς, βαδίζων πάντοτε τὸν δρόμον τὸν εὐθὺν τῆς ἠθικῆς. Εἶχον οἱ Ρωμαῖοι στρατιῶται θώρακα διὰ νὰ ὑπερασπίζουν τὸ στῆθός των, τὴν καρδίαν των, τὰ νῶτά των· ὁ χριστιανὸς στρατιώτης ἔχει ἀνάγκην τοιούτου προφυλακτικοῦ ὅπλου διὰ νὰ διατηρῇ καθαρὰν τὴν συνείδησίν του, καὶ ὁ θώραξ αὐτὸς εἶναι *ἡ δικαιοσύνη*. Εἶχαν οἱ Ρωμαῖοι στρατιῶται ὑποδήματα ἰσχυρά· κατ' ἀναλογίαν ὁ Χριστιανὸς ὁπλίτης πρέπει νὰ ἔχῃ προθυμίαν καὶ ζῆλον διὰ τὸ Εὐαγγέλιον, τὸ ὁποῖον σκοπὸν ἔχει νὰ ῥιζώσῃ εἰς τὸν κόσμον τὴν εἰρήνην: «*ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασίᾳ τοῦ Εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης*». Ἐκτὸς τούτων εἶχον οἱ Ρωμαῖοι στρατιῶται ἀσπίδα διὰ νὰ προστατεύουν τὸ σῶμα ὁλόκληρον. Διὰ τὸν ἀγωνιστὴν Χριστιανὸν δὲν ὑπάρχει καλυτέρα ἀσπὶς ἀπὸ *τὴν πίστιν*. Μὲ τὴν ἀσπίδα αὐτὴν ἠμπορεῖ νὰ κάμνῃ ἀκίνδυνα ὅλα τὰ βέλη, ὅλους τοὺς πειρασμούς, τοὺς ὁποίους ὁ πονηρὸς Δαίμων ἤθελεν ἐξεγείρῃ. Εἶχον οἱ Ρωμαῖοι περικεφαλαίαν, διὰ νὰ προφυλάττουν τὴν κεφαλήν των· ὁ Χριστιανὸς περικεφαλαίαν πρέπει νὰ ἔχῃ *τὴν ἐλπίδα* τῆς σωτηρίας του εἰς τὸν Θεόν· ἡ ἐλπὶς αὐτὴ θὰ τὸν προστατεύῃ καὶ πρὸ παντὸς δὲν θὰ τὸν ἀφίνῃ νὰ προσηλώνεται

εἰς τὰ γήϊνα, ὥστε νὰ γίνεται παίγνιον τοῦ Σατανᾶ. Εἶχον οἱ Ρωμαῖοι στρατιῶται μάχαιραν· διὰ τὸν Χριστιανὸν μάχαιρα εἶναι τοῦ Θεοῦ *ὁ λόγος* δηλαδὴ αἱ «Ἅγιαι Γραφαί, αἱ ὁποῖαι περιέχουν τοῦ Θεοῦ τὸν λόγον: *«καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὅ ἐστι ῥῆμα Θεοῦ»*.

Εἰς ἐποχήν, ὁποία εἶναι ἡ ἰδική μας, εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν τόσον καλλιεργεῖται εἰς τὰς ψυχάς μας τὸ στρατιωτικὸν πνεῦμα, εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ φλόγες τοῦ λήξαντος πολέμου ἀκόμη μᾶς θερμαίνουν, οἱ στρατιωτικοὶ λόγοι τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἐλπίζω, φίλοι ἀναγνῶσται, νὰ ἐγχαραχθοῦν βαθύτατα εἰς τὴν καρδίαν μας. Ὁ Ἀπόστολος κηρύσσει πόλεμον ἀμείλικτον κατὰ τῶν δαιμόνων καὶ τῶν σατανικῶν πειρασμῶν, οἱ ὁποῖοι ὄχι μόνον ὡσὰν τοὺς σκώληκας κατατρώγουν τῆς κοινωνίας ὅλης τὰ στήθη, ἀλλὰ φωλεύουν ἐπικινδύνως μέσα εἰς αὐτὴν τὴν οἰκογένειάν μας, μέσα εἰς αὐτὴν τὴν καρδίαν μας. Ἐὰν δὲν πολεμῶμεν τὸν διάβολον μὲ τὰς λεγεῶνάς του, ἀδύνατον εἶναι εἶναι νὰ ἔχωμεν εἰρήνην μὲ τὸν Θεόν. Ὁ πόλεμος κατὰ τοῦ διαβόλου ἐξασφαλίζει τὴν εἰρήνην πρὸς τὸν Θεόν. Εἶναι νόημα τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου· *«ἂν τῷ διαβόλῳ πολεμῶμεν, εἰρηνεύομεν τῷ Θεῷ»*. Ὥστε ἂς ταχθῶμεν, φίλοι ἀναγνῶσται, ὑπὸ τὴν σημαίαν καὶ τὰς διαταγὰς τοῦ στρατάρχου Ἀποστόλου.

ΟΜΙΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΤΗΣ ΙΑ' ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

[15 Δεκεμβρίου] (Λουκᾶ 14, 16-24)

Μωροὶ καὶ ἀνόητοι ἀποδεικνύονται οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ τῆς παραβολῆς, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, οἱ ὁποῖοι, προσκληθέντες εἰς ἐπίκαιρον καὶ λαμπρὸν δεῖπνον, ἀρνοῦνται νὰ προσέλθουν προβάλλοντες ἀνοήτους προφάσεις. Προβάλλει ὁ εἷς τὸν ἀγρόν, τὸν ὁποῖον ἠγόρασε καὶ πρὸς τὸν ὁποῖον ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐξέλθῃ διὰ νὰ τὸν ἴδῃ. Ὁ ἄλλος παρουσιάζει τὰ πέντε ζεύγη τῶν βοῶν, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ δοκιμάσῃ, ἀφοῦ καὶ αὐτὸς πρὸ ὀλίγου ἠγόρασε ταῦτα. Καὶ ὁ ἕτερος φέρει ὡς δικαιολογίαν τῆς ἀρνήσεως τὸ ὅτι ἐνυμφεύθη, καὶ ἀδυνατεῖ, ὡς ἐκ τούτου, ἔστω καὶ πρὸς στιγμήν, νὰ χωρισθῇ τῆς συζύγου του διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ δεῖπνον. Ποῖαι ἀνόητοι προφασιολογίαι! Πολὺ δικαίως διὰ τοῦτο ὁ οἰκοδεσπότης, ὁ ὁποῖος προητοίμασε τὸ δεῖπνον, ἐξοργίζεται μεγάλως ἐναντίον τῶν προσκεκλημένων του. Μήπως δὲν θὰ ἠδύναντο αὐτοὶ καὶ εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην ν' ἀνταποκριθοῦν καὶ τὸ

ἔργον, πρὸς τὸ ὁποῖον ἤδη μὲ τόσην βίαν σπεύδουν, νὰ μὴ παρα-
μελήσουν;

Σύ, ὁ ὁποῖος ἠγόρασας τὸν ἀγρόν, δὲν θὰ ἠδύνασο νὰ ἀναβάλῃ
δι' ὀλίγον τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἀγροῦ σου καὶ δεχόμενος τὴν τιμήν, τὴ
ὁποίαν ὁ μέγας τοῦ δείπνου ἄρχων σοὶ κάμνει, νὰ προσέλθῃς εἰς τὴ
τράπεζάν του; Καὶ ὁ ἄλλος, ὅστις ἠγόρασε τὰ πέντε ζεύγη τῶν βοῶ
εἰς τί θὰ παρεβλάπτετο, ἐὰν μετὰ μίαν ἢ δύο ἡμέρας ἐπραγματοποίε
τὴν δοκιμασίαν τῶν βοῶν, τὴν ὁποίαν τώρα σχεδιάζει; Ἐὰν οἱ βόε
ἀποδειχθοῦν ἀδόκιμοι ἢ ἀνίκανοι διὰ τὴν γεωργίαν, δὲν ἔχει βέβαι
σκοπὸν νὰ τοὺς ἐπιστρέψῃ. Τοὺς ἔχει πλέον ἀγοράσει καί, συνεπῶ
οὕτως ἢ ἄλλως θὰ μείνωσιν εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν του. Καὶ ὁ τρίτος
ὁποῖος ἐνυμφεύθη, τί; Χαρὰν μεγάλην ἔχει εἰς τὸν οἶκόν του. Ἀλλ
μήπως τὸν προσκαλοῦν τώρα εἰς καμμίαν λύπην; Ἀπ' ἐναντίας, καὶ ε
νέαν καὶ μεγάλην μάλιστα διασκέδασιν καὶ εὐφροσύνην.

Τίποτε ὅμως. Ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου, ὡσὰν νὰ εἶχαν προσυμ-
φωνήσει καὶ συνεννοηθῇ ἀναμεταξύ των, παραιτοῦνται καὶ ἀρνοῦντα
νὰ προσέλθουν εἰς τὸ δεῖπνον. «*Ἐρωτῶ σε ἔχε με παρῃτημένον*»
ἀποκρίνονται πάντες πρὸς τὸν δοῦλον τοῦ ἄρχοντος κατὰ τὴν τελευ-
ταίαν ὥραν τοῦ δείπνου. Δὲν εἶνε λοιπὸν δικαία ἡ ὀργὴ καὶ ἡ ἀγανά-
κτησις τοῦ οἰκοδεσπότου ἐναντίον τῶν ὀκνηρῶν αὐτῶν καὶ ἀνοήτω

Ἀλλὰ τί ἆρά γε θέλει μὲ αὐτὰ ὁ Χριστὸς νὰ μᾶς διδάξῃ, ἀγαπη-
τοὶ ἀδελφοί; Τὴν ἀγαθότητα τοῦ μεγάλου Θεοῦ ἀφ' ἑνός, ὁ Ὁποῖο
προσκαλεῖ ὅλους μας εἰς δεῖπνον μέγα, καὶ τὴν ἔνοχον ἀνοησίαν, τὴ
ὁποίαν δεικνύομεν ἡμεῖς ἀφ' ἑτέρου, ἀπατῶντες τὸν ἑαυτόν μας μὲ μυ-
ρίας ὅσας μωρὰς προφασιολογίας καὶ μὴ δεχόμενοι τὴν ὑψηλὴν πρό-
κλησιν. Ναί· ἀγαπητοὶ Χριστιανοί. Ὁ Θεὸς μᾶς προσκαλεῖ εἰς δεῖ-
πνον μέγα, λέγει ὁ Χριστός. Καὶ τὸ δεῖπνον αὐτὸ εἶνε ἡ χαρὰ καὶ
εὐφροσύνη τῆς Ἐπουρανίου Του Βασιλείας. Μᾶς προσκαλεῖ μὲ τὴ
Ἐκκλησίαν Του καὶ μὲ τὰ κατὰ καιροὺς ὄργανά Του. «*Ἔλθετε*, μ
λέγει, ὅτι ἤδη ἕτοιμά ἐστι πάντα». Ἔλθετε, Χριστιανοί. Ἡ βασιλε
μου εἶνε ἀνοικτὴ καὶ πάντες οἱ θέλοντες δύνανται εἰς αὐτὴν νὰ εἰσέ
θουν καὶ νὰ ἀπολαύσουν ἐν αὐτῷ τῆς μακαρίας ζωῆς τὴν εὐφροσύνη
Πόσοι ὅμως ἐξ ἡμῶν δίδομεν τὴν ἀπάντησιν: «*Ἐρωτῶ σε ἔχε μ
παρῃτημένον*»!

Σηκώνεται ὁ κτηματίας τὴν πρωΐαν ἀπὸ τὴν κλίνην. Χωρὶς δι-
λου νὰ ἀναβάλῃ, ἐνδύεται καὶ τρέχει πρὸς τὸν ἀγρόν του καὶ τὸ κτῆ
του. Ἄνθρωπε, στάσου ὀλίγον. Κλῖνε τὸ γόνυ ἐνώπιον τῆς εἰκόν
σου καὶ προσευχήθητι ἐπ' ὀλίγα λεπτά. «Ἀγρὸν ἠγόρασα, σοῦ λέγ
καὶ βιάζομαι νὰ ἐξέλθω πρὸς αὐτόν». Περίεργον πρᾶγμα! Δὲν σὲ ἐ
ποδίζει κανείς, καλέ μου ἄνθρωπε, ἀπὸ τὸ νὰ ὑπάγῃς εἰς τὸ κτῆμά σ
Ὁ Χριστὸς σὲ διατάσσει μάλιστα νὰ ἐργάζησαι. Ἔχεις μίαν ὁλόκλ

ρον ἡμέραν εἰς τὴν διάθεσίν σου. Χάρισαι καὶ εἰς τὸν Θεὸν ὀλίγας στιγμάς. Εὐχαρίστησέ Τον, διότι σοῦ ἔδωκε τὴν ζωὴν καὶ τὴν ὑγείαν. Παρακάλεσέ Τον τοὐλάχιστον νὰ εὐλογήση τὸ ἔργον σου. Φρόντισε καὶ διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς σου. Τίποτε, τίποτε· δὲν ἔχω καιρόν, σοῦ λέγει. «*Ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον*».

Πηγαίνεις εἰς τὸν ἔμπορον. Ἔχεις νὰ τοῦ εἴπῃς σχετικὰ πρὸς τὴν ἐμπορικὴν κίνησιν; Τοῦ ὁμιλεῖς περὶ τῆς κυμάνσεως τοῦ συναλλάγματος ἢ περὶ τῆς πτωχεύσεως τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ ἐμπόρου; Τοῦ λέγεις ἐπὶ τέλους διὰ τὴν πολιτικὴν τοῦ τόπου καὶ διὰ τὴν ἐνέργειαν ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς ἀρχῆς; Ἔχει καιρὸν καὶ πολὺ εὐχαρίστως συζητεῖ μαζύ σου ἐπὶ ὥρας ὁλοκλήρους. Ἐὰν ὅμως τῷ ἔλεγες, «ἂς φροντίσωμεν καὶ διὰ τὴν ψυχήν μας, ὁ Χριστὸς μᾶς προσκαλεῖ», τί σοῦ ἀπαντᾷ; «*Ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε.* Δὲν ἔχω καιρόν. Τὸ Εὐαγγέλιον, σοῦ λέγει ὁ ἔμπορος, δὲν εἰμπορεῖ νὰ συμβιβασθῇ μὲ τὸ ἐμπόριόν μου».

Τί λέγεις, ἄνθρωπε; Ἡ τιμιότης καὶ ἡ εἰλικρίνεια εἶνε αἱ μεγαλείτεραι ἀρεταὶ τοῦ ἐμπόρου. Πήγαινε εἰς τὰς τραπέζας. Θὰ μάθῃς ἐκεῖ, ὅτι οἱ δεδοκιμασμένης τιμιότητος ἔμποροι ἔχουσι τὰς μεγαλειτέρας πιστώσεις. Τρέξε εἰς τὰς οἰκίας, θὰ ἴδῃς, ὅτι καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες ὑπολήπτονται πολὺ ἐκεῖνον τὸν ἔμπορον, ὁ ὁποῖος εἰς τὰς πωλήσεις ἢ τὰς ἀγοράς του δὲν αἰσχροκερδεῖ καὶ δὲν ἀρέσκεται νὰ δολιεύεται καὶ νὰ ἐξαπατᾷ τὸν κόσμον. Ὄχι. Τὸ Εὐαγγέλιον δὲν ἀποκλείει νὰ εἶσαι ἔμπορος καὶ νὰ διεξάγῃς ἱκανοποιητικῶς τὴν ἐμπορίαν σου. Σοῦ λέγει μόνον νὰ εἶσαι δίκαιος, εἰλικρινής, τίμιος καὶ φιλαλήθης.—Τίποτε ἀπὸ αὐτά, σοὶ ἀπαντᾷ καὶ ὁ ἔμπορος. «*Ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον*».

Ἰδοὺ καὶ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα εἰργάσθη. Τὴν πρωΐαν τῆς Κυριακῆς τὸν προσκαλοῦν οἱ κώδωνες εἰς τὸν ναόν. Ἀλλ' αὐτὸς εὑρίσκεται ἀκόμη ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ τὴν ἀφήσῃ. «Σηκώθητι, ἀδελφὲ Χριστιανέ. Ὁ Χριστὸς σὲ προσκαλεῖ». «Εἶμαι κουρασμένος, σοὶ ἀπαντᾷ. Ἐρωτῶ σε ἔχε με παρῃτημένον». Ναί, ἀδελφέ μου· ἀλλ' ἐὰν εἷς φίλος σου σὲ προσεκάλει εἰς τὸ κυνήγιον· ἐὰν σὲ ἐκάλει εἰς μίαν ἐκδρομήν, ἦσο τότε πρόθυμος καὶ πρὶν ἢ ἀκόμη ὁ ἥλιος ἀνατείλῃ, τί λέγομεν;— πρὶν ἡ αὐγὴ διασκεδάσῃ τῆς νυκτὸς τὰ σκότη, νὰ ἐγερθῇς καὶ νὰ περιπατήσῃς.—Τίποτε, σοῦ λέγει καὶ αὐτός. «*Ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον*».

Ἀπευθύνεσαι πρὸς τὸν ἔγγαμον. Τῷ λέγεις διὰ τὰ ταξείδια, τὰ ὁποῖα ἐπραγματοποίησεν αὐτὴ ἢ ἐκείνη ἡ οἰκογένεια. Τῷ ὁμιλεῖς περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐνδύεται ἐκεῖνος ἢ ἐκείνη. Πολὺ εὐχαρίστως σὲ ἀκούει καὶ ἔχει τὴν εὐκαιρίαν καὶ τὸν χρόνον νὰ σὲ παρακολουθῇ. Τόσα ἄλλα μωρολογήματα, εἶνε πρόθυμος καὶ δι' αὐτά. Διὰ ποῖον δὲν εἶνε πρόθυμος καὶ διὰ τί δὲν ἔχει καιρόν; Διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του.

«*Γυναῖκα ἔγημα*—, θὰ σοῦ εἴπῃ. Δὲν εἶμαι μοναχός. Εὑρίσκομαι εἰς τὸν κόσμον».

Τί λέγεις ἄνθρωπε; Μήπως τὸ Εὐαγγέλιον διὰ τοὺς μοναχοὺς καὶ μόνον ἐκηρύχθη καὶ ἐγράφη; Μήπως ὁ κορυφαῖος ἀπόστολος, ὁ Πέτρος, δὲν ἦτο ἔγγαμος; Μήπως ὁ Χριστὸς εἰς τὸν κόσμον δὲν ἔζησε; Μήπως τόσοι ἅγιοι μέσα εἰς τὸν κόσμον δὲν διέπρεψαν;—Τίποτε, τίποτε· φωνάζει καὶ ὁ ἔγγαμος. «*Ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον*».

Ἆ! πόσον ἄφρων καὶ ἀνόητος εἶσαι, ἀδελφέ μου. Ἦλθες εἰς γάμον; Ὁ Χριστὸς θὰ σοῦ περιφυλάξῃ τὴν συζυγικὴν ἁγνότητα καὶ πίστιν. Αὐτὸς θὰ δώσῃ τὴν εἰρήνην εἰς τὴν οἰκογένειάν σου. Αὐτὸς θὰ διδάξῃ τὴν σύζυγόν σου νὰ σὲ τιμᾷ καὶ νὰ σὲ σέβεται καὶ νὰ σὲ θεωρῇ κεφαλήν της. Αὐτὸς θὰ συνειθίσῃ τὰ τέκνα σου καὶ νὰ σὲ ὑπακούουν καὶ νὰ ἀγαπῶνται ἀναμεταξύ των. Αὐτὸς καὶ μόνος Αὐτός.

Ἀλλ' ὁ ἔγγαμος δὲν θέλει νὰ τὰ ἐννοήσῃ. Καὶ ἀπομακρύνεται φεύγων καὶ αὐτός, καὶ ἀντὶ παντὸς ἄλλου τὴν ἀνόητον ἐπαναλαμβάνων παράκλησιν. «*Ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον*».

Ἀπευθύνεσαι πρὸς τὸν νέον. Τῷ ὑποδεικνύεις τὸν ὑψηλὸν προορισμόν του. Τῷ διεξηγεῖς τὴν πρόσκλησιν, τὴν ὁποίαν τοῦ κάμνει ὁ Χριστὸς εἰς τὸ εὐφρόσυνον δεῖπνον τῆς ἐπουρανίου Βασιλείας, ἀλλ' ἐκεῖνος, τί σοῦ ἀπαντᾷ; «Ἐγὼ ἔχω ἀκόμη καιρόν. Δὲν ἐγήρασα ἀκόμη διὰ νὰ φροντίσω καὶ διὰ τὴν ψυχήν μου».—Ἔχεις καιρόν; Ἀλλὰ πῶς; Εἶσαι λοιπὸν ἐξησφαλισμένος, ὅτι θὰ ζήσῃς μέχρι βαθέος γήρατος; Ἀδελφέ, ἀπατᾶσαι. Ὁ θάνατος καὶ ἡ ζωὴ εὑρίσκονται εἰς τὰς χεῖρας καὶ τὴν ἐξουσίαν ἄλλου, Ὅστις κατὰ τὰς ἀνεξερευνήτους Βουλάς του κόπτει πολλάκις τὸ νῆμα τῆς ζωῆς καὶ τῶν νέων, ὅπως, ἐξ ἄλλου, παρατείνει τὴν μόλις συντηρουμένην καὶ συρομένην ζωὴν ἀσθενοῦς τινος καὶ μαραμένου γέροντος.

Τίποτε, ἐπιμένει ὁ νέος «ἔχε με παρῃτημένον». Ἡ ζωὴ τῆς νεότητος, τὸ βράζον αἷμά μου, αἱ ἀτίθασσοι ὁρμαί μου δὲν μὲ ἀφήνουν. Ἀποτελοῦν ἀνυπέρβλητον ἐμπόδιον διὰ τὸν βίον, εἰς τὸν ὁποῖον μὲ καλεῖ ὁ Χριστός. Καθίσταται ὁ βίος αὐτὸς ἀνυπόφορος περιορισμὸς καταμαραίνων προώρως τὴν ἀνθοῦσαν νεότητα καὶ γεμίζων ἀπὸ μελαγχολίαν τὴν φαιδρότητα τῆς ζωῆς της.

Ἀλλὰ τί λέγεις, χριστιανέ μου; Ὁ Ἰωσήφ, ἦτο καὶ ἐκεῖνος νέος. Ὕπαρξις πλήρης δροσερότητος καὶ τρυφερότητος. Καὶ ὅμως· ἰδοὺ αὐτός, πῶς ἐτήρησε τὸ μέτωπόν του ἀκηλίδωτον καὶ τὴν ψυχήν του ἁγνήν. Ἀντετάχθη εἰς τοῦ πειρασμοῦ τὴν δελεάζουσαν φλόγα, διὰ νὰ μᾶς ἀποδείξῃ, ὅτι ὅλαι αἱ προφάσεις μας αὐταὶ στεροῦνται πραγματικῆς βάσεως καὶ δὲν ἀποτελοῦσιν ἀληθεῖς δικαιολογίας. Ἐπὶ πλέον στρέψον, τὸ βλέμμα σου εἰς τὰς παλαιοτέρας γενεάς. Θὰ ἴδῃς ἐκεῖ γέροντας μὲ βαθὺ καὶ θαλερὸν τὸ γῆρας, ἀκριβῶς διότι ἡ νεότης δι-

ἔρρευσεν ἐν σεμνότητι καὶ ἐν ἐγκρατείᾳ. Σὺ δὲ τώρα, νέε μου, ἀφιέμενος νὰ κυβερνᾶσαι ἀπὸ τὰ τυφλὰ καὶ ἄλογα ἔνστικτα τῆς νεότητός σου, φθείρεις τὸ σῶμά σου, καταστρέφεις τὴν ὑγείαν σου, συντομεύεις τὸν θάνατόν σου καὶ ὁδηγεῖς τὸν ἀποκάμνοντα ὀργανισμόν σου εἰς τοῦ προώρου γήρατος τὴν ἐξάντλησιν καὶ ἀδυναμίαν.

Αὐτάς καὶ παρομοίας, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἀκούομεν προφάσεις ἀπὸ τοὺς πάσης τάξεως ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι δὲν εὐχαριστοῦνται νὰ ἀνταποκριθῶσιν εἰς τὴν ὑψηλὴν πρόσκλησιν τοῦ Κυρίου. Ἀλλ' ὁ προσκαλῶν ἡμᾶς δὲν εἶνε ἄνθρωπός τις. Εἶνε αὐτὸς ὁ Θεός. Τὸν ἄνθρωπον δύναται εὐκόλως μὲ ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν πρόφασιν νὰ παραπλανήσῃ τις. Τὸν «Θεὸν ὅμως; «*Θεὸς οὐ μυκτηρίζεται*», λέγει ἡ Ἁγία Γραφή. Τα ψεύδη δὲν ἔχουν θέσιν ἐνώπιόν Του. Θὰ μᾶς ἀπογυμνώσῃ ἔμπροσθεν τοῦ κριτηρίου Του, θὰ ἀποδείξῃ ἄνευ στηρίγματός τινος τὰς μωρὰς προφάσεις μας, καὶ ἀντὶ νὰ διευκολυνθῶμεν διὰ τῶν προφάσεων τούτων, τοὐναντίον θὰ καταισχυνθῶμεν καὶ θὰ γελοιοποιηθῶμεν περισσότερον δι' αὐτῶν.

Ἂς ἀφοσιωθῶμεν λοιπὸν μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις μας εἰς τὴν μόρφωσιν τῶν ψυχῶν μας, ἀγαπητοὶ χριστιανοί, ἵνα οὕτω ἀνταποκρινόμενοι εἰς τὴν ὑψηλὴν πρόσκλησιν, τὴν ὁποίαν μᾶς ἀπευθύνει ὁ Θεός, εὕρωμεν ἔλεος καὶ χάριν ἐνώπιον Αὐτοῦ καὶ ἀξιωθῶμεν τῶν ἀγαθῶν τῆς Βασιλείας Του. Γένοιτο.

Ο Σ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΧΕΡΣΩΝΟΣ ΚΑΙ ΟΔΗΣΣΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Τῇ παρελθούσῃ Πέμπτῃ, 21 φθίνοντος, ἑορτῇ τῶν Εἰσοδίων, ἐτέλεσε τὴν Θείαν λειτουργίαν ἐν τῷ καθεδρικῷ Μητροπολιτικῷ ναῷ ὁ ἐνταῦθα παρεπιδημῶν Ρῶσσος Μητροπολίτης Ὀδησσοῦ καὶ Χερσῶνος κ. Πλάτων, παρισταμένης τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ πολλοῦ ἐκκλησιάσματος. Ἡ Θεία λειτουργία διεξήχθη Ρωσσιστὶ καὶ Ἑλληνιστί. Τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἀνεγνώσθη Ρωσσιστὶ ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἄμβωνος, Ἑλληνιστὶ δὲ ἀπὸ τοῦ τελεταρχοῦντος Μητροπολίτου ἀπὸ τῆς ὡραίας Πύλης. Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ Κοινωνικοῦ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀθηνῶν ὡμίλησε πρὸς τὸ Ἐκκλησίασμα ἐπεξηγῶν εἰς αὐτὸ τίς ὁ λειτουργῶν Ἀρχιερεὺς καὶ τίνες οἱ συνδέοντες τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν πρὸς τὴν Ρωσσικὴν δεσμοί. Εἶνε, εἶπεν, ὁ τὴν εὐλογίαν ἡμῖν παρέχων εἷς τῶν διαπρεπεστέρων Ἱεραρχῶν τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας. Ἐχρημάτισεν ἐπὶ ἔτη Καθηγητὴς τῆς ἐν Κιέβῳ Θεολ. Ἀκαδημίας, Ἀρχιεπίσκοπος ἐν Ἀμερικῇ, Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Βασσαραβίας, Ἔξαρχος τῆς νῦν αὐτοκεφάλου Γεωργιανῆς Ἐκκλησίας, ἀπὸ τῆς ὁποίας καὶ μετετέθη ψήφῳ κλήρου καὶ λαοῦ εἰς τὴν Μητρόπολιν Χερσῶνος καὶ Ὀδησσοῦ, τῆς ὁποίας ἰδιαίτε-

ρον γνώρισμα εἶνε ὅτι μεταξὺ τῶν συγκροτούντων αὐτὴν ἐκ τριῶν καὶ ἡμίσεως ἑκατομμυρίων ὀρθοδόξων περιλαμβάνονται καὶ ὑπὲρ τὰς 100 χιλιάδας Ἑλλήνων, ὅσας ὀλίγαι ἐκ τῶν Ἐπισκοπῶν τῆς Ἑλλάδος ἀριθμοῦσι, μὲ τὴν ἀνθοῦσαν τέως πολυάριθμον τῆς Ὀδησσοῦ Ἑλληνικὴν Κοινότητα ἐπὶ κεφαλῆς. Προσέτι ὅτι ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πλάτων ἀνεγνώρισε πάντοτε τὰ δικαιώματα τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τῆς Κων/πόλεως διακηρύσσων ὅτι θὰ ἦτο εὐτυχής, ἐὰν ἔβλεπε μέγα Ἑλληνικὸν Κράτος προσεγγίζον τὴν μεθόριον τῆς μεγάλης Ρωσσικῆς γῆς. Ἀναφερόμενος ὁ Σεβ. εἰς τοὺς αἰωνίους δεσμοὺς τῆς πίστεως τοὺς συνδέοντας τὸν Ἑλληνικὸν μετὰ τοῦ Ρωσσικοῦ λαοῦ ἐξῆρε τὴν ἐπίδρασιν, ἣν ἔσχον οἱ δεσμοὶ οὗτοι ἐπὶ τῶν τυχῶν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους κατὰ τὴν περίοδον τῆς δουλείας αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς συστάσεως καὶ τῆς ἐξελίξεως τοῦ ἐλευθέρου Βασιλείου. Χάρις εἰς τοὺς δεσμοὺς τούτους εὑρίσκει φυσικὴν τὴν συμπάθειαν, ἣν αἰσθάνεται πᾶσα ἑλληνικὴ ὀρθόδοξος καρδία διὰ τὴν ἐνσκήψασαν κατὰ τῶν ὁμοδόξων ἡμῶν συμφορὰν ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐν τούτοις ἀναδύεται μία νέα Ὀρθόδοξος Ρωσσία κεκαθαρμένη ἀπὸ τῆς σκωρίας ματαίων ἐπιθυμιῶν καὶ λελαμπρυσμένης διὰ τῶν κατορθωμάτων τῆς πίστεως, τὰ ὁποῖα πληροῦσιν εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεὸν πᾶσαν εὐσεβῆ ψυχήν. Καὶ πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῶν λόγων του ἀνέγνω περικοπὰς τοῦ ἔν τινι τῶν τελευταίων τευχῶν τοῦ «Ε. Κ.» δημοσιευθέντος σχετικοῦ ἐπισήμου ἐγγράφου. Ἡ Α. Σ. κατέληξεν εἰπὼν ὅτι εἶνε εὐμένεια Θεοῦ πρὸς τὴν Ὀρθοδοξίαν, ὅτι ἀφοῦ ἐπέτρεψεν αὐτὴ νὰ διεξαγάγῃ τὴν νικηφόρον πάλην κατὰ τῆς τουρκικῆς βαρβαρότητος παραχωρεῖ νῦν νὰ δοκιμασθῇ ἡ ἐν αὐτῇ δύναμις ἐν τῷ παγκοσμίῳ ἀγῶνι κατὰ τοῦ ἀνατρεπτικοῦ τοῦ αἰῶνος τούτου πνεύματος τοῦ Μαξιμαλισμοῦ.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς θείας λειτουργίας ὡμίλησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Πλάτων, διερμηνεύοντος τοῦ Ἀρχιμ. κ. Διονυσίου Μαραγκουδάκι. Εὐχαριστήσας τὸν Θεόν, διότι Τὸν ἠξίωσε νὰ τελέσῃ τὴν θείαν μυσταγωγίαν ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ τῆς ἱ. Μητροπόλεως Ἀθηνῶν, καθὼς καὶ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ἀθηνῶν διὰ τὴν ἀγάπην, μεθ' ἧς Τὸν περιέβαλεν, ἐξῆρε μετὰ πολλῆς συγκινήσεως τὸ γεγονός, ὅτι συμπροσεύχεται μετὰ τῶν ἀπογόνων τῶν κατὰ τὴν πίστιν πατέρων τοῦ Ρωσσ. λαοῦ. Ὁ Σεβασμιώτατος δὲν εὑρίσκει ἄλλο μεγαλύτερον εὐτύχημα ἐν τῷ κόσμῳ ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναί τις Χριστιανὸς ὀρθόδοξος. Τὸ εὐτύχημα τοῦτο ὑπέμνησε τὸ ὀφείλει ὁ Ρωσσ. λαὸς εἰς τοὺς Ἕλληνας, οἵτινες τὸν ἐδίδαξαν τὴν Χριστιανικὴν πίστιν, τὴν ὁποίαν καὶ διετήρησεν ἐν τιμῇ ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ. Παρέστησε τὴν συγγένειαν τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς πρὸς τὴν Ρωσσικήν, ἧς συγγενείας ἕνεκα οὐδέποτε ὑπῆρξε πολεμικὴ διάθεσις μεταξὺ τῶν δύο λαῶν, ἀδιαφόρου ὄντος ἂν ὑπῆρξαν ἄτομά τινα ἢ ὁμάδες, αἵτινες ἐφέρθησαν πολεμίως πρὸς τὰ ἐθνικὰ συμ-

φέροντα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Μετ' ὀδύνης ἐζωγράφισε τὴν θλιβερὰν κατάστασιν τῆς πατρίδος του, εἰς τῆς ὁποίας τὴν ἀνάστασιν σταθερῶς ἐλπίζει. Δεν εἶνε, εἶπεν ὁ Ρωσσικὸς λαός, ὁ ὁποῖος κάμνει τὰ ἀνήκουστα κακουργήματα σήμερον εἰς τὴν Ρωσσίαν. Ὁ γνήσιος Ρῶσσος εἶναι ἀνίκανος διὰ φόνον, κλοπήν, καὶ τόσα ἄλλα κακουργήματα, τὰ ὁποῖα λυμαίνονται σήμερον τὴν Ρωσσίαν. Εἰς αὐτὴν σήμερον βόσκουν κλέπται, ἀγύρται, λωποδύται, ἄνθρωποι τῆς ἐσχάτης ὑποστάθμης, ὄχι Ρῶσσοι, ἀλλὰ ξένης ἐθνότητος στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα ἡ Ρωσσία ἐφιλοξένει· ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ἐγεννήθησαν, ἀνετράφησαν καὶ ηὐξήθησαν ἐν Ρωσσίᾳ. Ἐν τῇ Ρωσσίᾳ σήμερον, εἶπεν ὁ Σεβασμιώτατος, ὑπάρχουν πάντες πλὴν τῶν Ρώσσων, οἱ ὁποῖοι εὑρίσκονται διωγμένοι ἐδῶ κ' ἐκεῖ». Ἐξέφρασε δὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ὑπάρξῃ ἡμέρα ἀναστάσεως διὰ τὴν Ρωσσίαν, εἰς τὴν ἀνάστασιν δὲ ταύτην ἐλπίζει ὅτι θέλει συντελέσῃ τὸ ἐπ' αὐτῇ καὶ ἡ Ἑλλάς. Ἡ Ρωσσία θὰ εὐγνωμονῇ, ἐπεῖπεν, αἰωνίως τὴν Ἑλλάδα.

Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ Σ. Μητρ. Ἀθηνῶν παρέθηκε Δεῖπνον εἰς τιμὴν τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Χερσῶνος καὶ Ὀδησσοῦ ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ οἴκῳ, τοῦ ὁποίου μετέσχον οἱ ἅγιοι Συνοδικοί, ὁ ἐν Ἀθήναις Ἀρχιμανδρίτης τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας Π. Σέργιος, ὁ ἐξοχώτατος Ρῶσσος Πρεσβευτὴς κ. Ντεμήντωφ, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ κ. Κυριακίδης ὁ Βασιλικὸς παρὰ τῇ Ἱ. Συνόδῳ Ἐπίτροπος κ. Γαλανός, ὁ Τμηματάρχης ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κ. Ἀλιβιζάτος, ὁ Καθηγητὴς τῆς Θεολ. Σχολῆς Ἀρχιμανδρίτης κ. Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, ὁ Π. Ἀρχιμ. κ. Διονύσιος Μαραγκουδάκης, ξεναγὸς τῆς Α. Σεβασμιότητος καὶ ὁ ἐκ τῶν Ἑλλήνων προκρίτων τῆς Ὀδησσοῦ κ. Π. Λέφας. Μεταξὺ τῶν δύο Μητροπολιτῶν ἀντηλλάγησαν προπόσεις ἐγκαρδιότητος.

Ὁ Σεβ. Μητρ. Ὀδησσοῦ ἐπεσκέφθη τὸν κ. Πρωθυπουργὸν ἀναχωρεῖ δὲ σήμερον διὰ τοῦ ἰταλικοῦ κατευθυνόμενος εἰς Ὀδησσόν.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ «ΕΚΚΛ. ΚΗΡΥΚΑ»

Ἐν Λαγκαδίοις τῇ 14ῃ Νοεμβρίου 1919

Ἀξιότιμε Κ. Διευθυντὰ τοῦ «Ἐκκλ. Κήρυκος»

Τὸ ὅτι ὁ Νόμος περὶ ἐνοριῶν οὐ μόνον δὲν ἐβελτίωσεν, ὡς ἠλπίζετο, τὴν κατάστασιν τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου, ἀλλὰ καὶ κατέστησε τοῦτον ὑποχείριον τῶν ἐκκλησιαστικῶν συμβουλίων καὶ κατέστη ἐπιβλητικὴ ἡ τροποποίησις τούτου, εἶναι ἀναμφισβήτητον. Οὐδεὶς τῶν ἐνοριτῶν καταβάλλει τὴν μηνιαίαν πεντηκοντάλεπτον εἰσφοράν του, ἐξ ἧς

ἐξαρτᾶται ἡ καταβολὴ τῆς γλίσχρου μισθοδοσίας τοῦ ἱερέως, ἀνερχομένης ταύτης ἀπὸ 30 ἕως 50 δραχμῶν μηνιαίως. τὰ δὲ ἐκκλησιαστικὰ συμβούλια ἀδιαφοροῦσι τελείως διὰ τὴν εἴσπραξιν ταύτης, ἀποφεύγοντα τὴν ὑποβολὴν τῶν καταλόγων, καὶ ἂν συμβῇ νὰ ὑποβάλωσιν ἔτους τινός, τὰ ἐκτελεστικὰ τοῦ νόμου ὄργανα ἐνεργοῦσι τὴν εἴσπραξιν ὁπόταν εὐδοκήσωσι, ἤτοι μετὰ πάροδον ὁλοκλήρων ἐτῶν, ἢ ἀδιαφοροῦσι τελείως, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τοὺς ἐφημερίους τῶν ἐπαρχιῶν καθυστερεῖται ἡ μηδαμινὴ αὕτη μισθοδοσία, ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται ἡ ζωὴ τῆς οἰκογενείας τοῦ ἱερέως, διότι τὰ λεγόμενα τυχηρὰ τῶν ἐφημερίων ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου σχεδὸν ἐξέλιπον, καθ᾽ ὅσον οὐδεὶς καλεῖ ἱερέα πρὸς ἱεροτελεστίαν, ἢ καὶ ἂν εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀναπόδραστον ἀνάγκην καὶ καλέσει τοῦτον, ἡ πρὸς αὐτὸν ἀμοιβὴ θὰ εἶναι δέκα ἢ εἴκοσι τὸ πολὺ λεπτά, τοιαύτη δηλαδή, ὅπου καὶ οἱ καθαρισταὶ τῶν ὑποδημάτων ἀποστέργουσι καὶ νά τὴν ἀκούσωσι.

Τὰ δὲ δημοτικὰ συμβούλια ἐνόμισαν, ὅτι δύνανται νὰ ματαιώσωσιν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐνοριῶν Νόμου καὶ ἐκανόνισαν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐνοριακῶν ναῶν παρὰ τὸν Νόμον καὶ τὸ δίκαιον. διὰ τοῦτο βλέπει τις σήμερον, καὶ εἰς πόλεις μάλιστα, ἐφημερίους ἀνήκοντας καὶ ἱερουργοῦντας εἰς ναοὺς μὴ ἔχοντες τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένας οἰκογενείας, ἀλλ᾽ ὀλιγαρίθμους τοιαύτας καὶ συνεπῶς χωρὶς ἐκκλησιαζομένους καὶ δὲν δύνανται οἱ τοιοῦτοι ναοί, ὄχι μόνον νὰ μισθοδοτῶσι τὸν ἱερέα μὲ (30) δραχμὰς μηνιαίως, ἀλλ᾽ οὔτε καὶ νὰ ἀνταποκριθῶσιν οὐδὲ εἰς τὰς μᾶλλον ἀπαραιτήτους καὶ ἐπειγούσας ἀνάγκας των, ἀνερχομένων κατὰ Κυριακὴν τῶν ἐν γένει ἐσόδων των εἰς δύο ἢ τρεῖς δραχμάς, καὶ τοιούτους ναοὺς ἐνοριακοὺς ἔχομεν καὶ εἰς τὴν ἐνταῦθα πόλιν δύο, καθυστεροῦντας εἰς τοὺς ἐφημερίους ἐτῶν ὁλοκλήρων τὴν ὡς ἄνω γλίσχρον μισθοδοσίαν. Καὶ ἐν ᾧ εἶναι τόσον τεραστία ἡ ἐπελθοῦσα σήμερον οἰκονομικὴ μεταβολὴ εἰς τοὺς οἰκονομικοὺς ὅρους τῆς ζωῆς, ὁ κλῆρος, τὸ κυριώτερον ἐν τῇ κοινωνίᾳ στοιχεῖον, ἀφέθη εἰς τὴν τύχην του, διὰ τοῦτο βλέπει τις τοῦτον ῥακένδυτον, ταπεινούμενον καὶ ἐξευτελιζόμενον ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἵνα ἐπιτύχῃ ζωήν, ἣν ἀποστεργει καὶ ὁ τελευταῖος χειρῶναξ.

Καὶ ἐν ᾧ εἶναι καταφανὴς ἡ πενία του καὶ οἱ ἐξευτελισμοί του, οὔτε κἂν λόγος περὶ τῆς βελτιώσεως αὐτοῦ γίνεται. καὶ πολὺ ὀρθῶς ὁ ἐκ Βλοχοῦ ἐφημέριος κ. Γ. Παπακωνσταντίνου εἰς τὴν ἐν τῷ «Ἐκκλησιαστικῷ Κήρυκι» δημοσιευθεῖσαν ἐπιστολήν του λέγει, ὅτι αἱ ἐλπίδες τοῦ κλήρου στηρίζονται σήμερον εἰς τὸν νῦν Σεβ. Μητροπολίτην κ. Μελέτιον, καὶ ἂν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του δὲν γίνῃ τίποτε, οὐδέποτε θὰ γείνῃ.

Διὰ ταῦτα παρακαλῶ Ὑμᾶς, ὅπως ἐξακολουθήσητε συνηγοροῦντες ὑπὲρ τοῦ δεινοπαθοῦντος κλήρου καὶ κατὰ τὴν προσεχῆ Σύνοδον τῆς

Βουλῆς βελτιωθῇ καὶ τούτου ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις, ἥτις κατέστη ἀνυπόφορος καὶ ἀπελπιστική.

Διατελῶ μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ

Ι. ΙΕΡ. ΜΑΚΡΗΣ
Ἐφημέριος Λαγκαδίων (Γορτυνίας)

Ἀξιότιμε Κ. Διευθυντὰ τοῦ «Ἐκκλ. Κήρυκος».

Εἴδομεν εἰς τὸ ὑπ᾽ ἀριθ. 228 φύλλον τοῦ Ἐκκλ. Κήρυκος ὅτι ἀργὰ μέν, ἀλλ᾽ ἔγεινεν ἐπὶ τέλους λόγος καὶ διὰ τὸν ἀναξιοπαθοῦντα κλῆρον· «κάλλιον ἀργὰ παρὰ ποτέ».

Ἡ σύστασίς σας καὶ τὰ ἐπιχειρήματά σας εἶναι πολὺ ὀρθά.

Δὲν θὰ διεκτραγῳδήσω τὴν ἀθλίαν οἰκονομικὴν κατάστασιν, εἰς ἣν ἔχει περιέλθει ὁ ἐνοριακὸς κλῆρος, καὶ δὴ ὁ εἰς τὰς κωμοπόλεις καὶ χωρία εὑρισκόμενος, ὅστις ἀγογγύστως, ἀλλὰ καὶ ἐπαινετῶς φέρει τὸν σταυρὸν τοῦ οἰκονομικοῦ μαρτυρίου ἐπ᾽ ὤμων, διότι πᾶσι τοῖς ὀρθῶς φρονοῦσιν εἶναι γνωστή.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι μέχρι τοῦδε δὲν ἐλήφθη πρόνοια οὔτε παρὰ τῆς Ἐκκλησίας οὔτε καὶ παρὰ τῆς Πολιτείας διὰ τὴν οἰκονομικὴν βελτίωσιν τοῦ κλήρου, πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ οἰκονομικοῦ σάλου τοῦ συνεπείᾳ τοῦ παγκοσμίου πολέμου δημιουργηθέντος καὶ συνταράσσοντος τὰς κοινωνικὰς σχέσεις τῶν ἀτόμων.

Ἀλλ᾽ εἶναι ἐπίσης ἀληθές, ὅτι δὲν ἔρρηξε κραυγὴν διαμαρτυρίας κἂν οὗτος, καὶ μόνος ἴσως ἔμεινεν ἐν τῷ προπολεμικῷ ἐπιπέδῳ. Δὲν περιβάλλεται τάχα καὶ ὁ ἱερεὺς καθημερινῶς ὑπὸ ἀπαραιτήτων βιωτικῶν ἀναγκῶν, ὑφ᾽ ὧν περιβάλλεται καὶ πᾶς τις ἄλλος, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ ἀκρίβεια τῆς ζωῆς ἐκμηδενίζεται συνεπείᾳ ἀνωτέρας ἀπολαυῆς, εἴτε ὡς ἔμπορος νοηθῇ οὗτος, εἴτε ὡς τεχνίτης, εἴτε ὡς γεωργός, εἴτε ὡς κτηματίας, εἴτε ὡς ὑπάλληλος, εἴτε ὡς ἐργάτης ἀκόμη; Ἀλλὰ δι᾽ ὅλους τοὺς ἄλλους ἡ ἀπολαυὴ ἐτριπλασιάσθη καὶ ἐπολαπλασιάσθη, καὶ μόνον διὰ τὸν ἱερέα ἔμεινε στάσιμος. Ἂς ἔλθωμεν εἰς τὸ ζήτημα τοῦ ὅτι «ὅσοι δὲν ἔχουσι κτηματικὴν περιουσίαν διὰ τῆς ὁποίας νὰ ἀποζῶσι καλλιεργοῦντες αὐτὴν διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν, ἀναγκάζονται νὰ ἐργάζωνται ὡς κοινοὶ ἐργάται» ὅπερ ἀνέφερέ τις ἐν ἐπιστολῇ του πρὸς ὑμᾶς. Ἂς μοῦ ἐπιτραπῇ ὅμως νὰ εἴπω ὅτι οὔτε τὸ ἕν, οὔτε τὸ ἄλλο ἐπιτρέπεται διὰ τὸν ἱερέα· ἡ θέσις τοῦ ἱερέως εἶναι πολὺ ὑψηλή, ἡ θέσις τοῦ ἱερέως εἶναι διὰ τὴν ἠθικοποίησιν τοῦ λαοῦ, διὰ τὴν εἰρήνευσιν τῶν διαμαχομένων, ὁ ἱερεὺς εἶναι «ὁ λύχνος ὁ ἐπὶ τῆς λυχνίας τιθέμενος καὶ οὐχὶ ὑπὸ τὸν μόδιον» εἶναι ὁ σπορεὺς τοῦ Εὐαγγελικοῦ λόγου, εἶναι τὸ ἅλας! Ἡ θέσις τοῦ ἱερέως εἶναι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν. Μήπως οἱ 12 μαθηταὶ τοῦ Κυρίου δὲν εἶπον «Οὐκ ἀρεστὸν ἐστὶν ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, διακονεῖν τραπέζαις»; (Πράξ. Ϛ'. 2).

Καὶ ἂς μὴ νομισθῇ ὅτι τοῦτο λέγοντες εἴμεθα φυγόπονοι. Ὄχι. τοὐναντίον, ἐργαζόμεθα ταῖς ἰδίαις χερσί, διότι ἄλλως, δὲν θὰ ἠδυνάμεθα ὄχι νὰ ἐπαρκέσωμεν, ἀλλὰ νὰ ζήσωμεν μὲ τὴν γλίσχρον μισθοδοσίαν, τὴν ὁποίαν ἀφίενται νὰ κανονίζουν τὰ Ἐκκλ. Συμβούλια.

Ἀλλ' ἡ ἐργασία τοῦ ἱερέως ἔδει νὰ γίνεται διὰ τὸ μέγα θρησκευτικὸν οἰκοδόμημα. Εἶναι ἢ δὲν εἶναι ἀπαραίτητος ἡ διδασκαλία τοῦ λαοῦ ὑπὸ τοῦ ἱερέως διὰ τῆς ἑρμηνείας τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ; Καὶ ὅμως διὰ νὰ γείνῃ τοῦτο πρέπει νὰ μελετήσῃ ὁ ἱερεὺς καὶ νὰ παρασκευασθῇ, ἀφοῦ μάλιστα δὲν εὐμοιρεῖ ἀνωτέρας παιδείας.

Ἐπίσης, ὅταν μία οἰκογενειακὴ εἰρήνη συνταράσσεται ἢ 2 οἰκογένειαι ἢ ἄτομα εὑρίσκονται εἰς διαμάχην, δὲν ἔχει καθῆκον ὁ ἱερεὺς νὰ ἐπέμβῃ πρὸς εἰρήνευσιν; νὰ νουθετήσῃ; νὰ διδάξῃ; νὰ μορφώσῃ; Πῶς λοιπὸν θὰ κάμῃ ὅλα αὐτά, ἂν ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας ἐργάζεται εἴτε εἰς τὸ ἴδιον κτῆμα, εἴτε ὡς κοινὸς ἐργάτης. μὲ τὴν ἀξίνην ἢ μὲ τὸ ἄροτρον, εἴτε εἰς οἱανδήποτε ἄλλην χειρωνακτικὴν ἐργασίαν ἀσχολούμενος; Καὶ δὲν ἀποτελεῖ ἀντίφασιν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον λέγει «Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου, Κύριε, ἐπιποθεῖ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχή μου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου» καὶ νὰ τὸ λέγῃ μακρὰν τῆς Ἐκκλησίας τῶν τοῦ Θεοῦ σκηνωμάτων καὶ αὐλῶν;

Φαντάζεταί τις ὅμως ὅτι εἶναι ὀρθὸν νὰ ἀφίσῃ τὴν οἰκογένειάν του ὁ ἱερεὺς νὰ λιμοκτονήσῃ καὶ νὰ μὴ ἀσχοληθῇ εἰς οἱανδήποτε ἐργασίαν προνοῶν περὶ τῶν ἰδίων, κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον. λέγοντα: «Εἰ δέ τις τῶν ἰδίων καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ προνοεῖ. τὴν πίστιν ἤρνηται καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων». (Τιμόθ. Α΄. Ε΄. 8).

Εἶναι καιρὸς ὅμως νὰ ἐπέμβῃ ἥ τε Ἐκκλησία ὡς καὶ ἡ Πολιτεία. διότι ὁ κατώτερος ἐνοριακὸς κλῆρος ἰδίως δὲν ἀντέχει εἰς τὴν ἀξιοθρήνητον ταύτην κατάστασιν. καὶ φθίνει οἰκονομικῶς ἀλλὰ καὶ ἠθικῶς. καὶ ἡ ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς κοινωνίας θὰ εἶναι μεγίστη.

Ὁ νόμος περὶ ἐνοριῶν κλπ. εἶναι ἐν πολλοῖς πλημμελής. Τὸ δικαίωμα τοῦ κανονίζειν τὰ Ἐκκλ. Συμβούλια τὸν μισθὸν τοῦ ἐφημερίου πρέπει νὰ ἀρθῇ. καὶ μόνον ἁρμόδιος περὶ τούτου νὰ εἶναι ὁ οἰκεῖος Νομάρχης μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του. οἱ ὁποῖοι ἀναλόγως τῶν πόρων καὶ τῆς ὅλης περιουσίας τῶν Ναῶν νὰ κανονίζουν τῇ ὑποδείξει τοῦ Σοῦ Ὑπουργείου μισθὸν ἱκανοποιητικὸν ἀποβλέποντες εἰς τὰς χαλεπὰς τῆς παρούσης καταστάσεως περιστάσεις. καὶ ἀφίνοντες πᾶν μὴ ἀναγκαιότατον ἔργον ἐν ὑποδεεστέρᾳ μοίρᾳ.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὰ Ἐκκλ. Συμβούλια ἐλαύνονται ἀπὸ οἰκονομολογικῆς ἰδέας. πῶς κατὰ τὴν διαχείρισίν των νὰ αὐξηθῇ ἡ περιουσία τῶν Ναῶν· τοῦτο βεβαίως εἶναι ὀρθὸν καὶ εὐκταῖον, ἀλλ' ὄχι μὲ τὴν θυσίαν τοῦ ἐφημερίου ποτέ.

Ἀλλ' εἶναι ἐπίσης δυστυχῶς ἀληθές. ὅτι ἐν ταῖς ἀγροτικαῖς ἐνορί-

αις (κωμοπόλεσι καὶ χωρίοις) δὲν ἐννοεῖται καλῶς ἡ ὑψηλὴ ἀποστολὴ τοῦ ἱερέως ἀπὸ Ἐκκλησιαστικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀπόψεως, καὶ θεωρεῖται οὗτος ἁπλῶς ὡς τυπικὸν ὄργανον, μόνον καὶ μόνον διὰ τὰ ἀπαραίτητα λειτουργήματα, χωρὶς δύναμιν, χωρὶς ζωήν, χωρὶς χάρισμα, χωρὶς ἐπίδρασιν, κατὰ τὸ «κάθε ἑορτὴ χρειάζεσαι παπᾶ μου, τὰς ἄλλας ἡμέρας νὰ ἐργασθῇς». Δὲν ἀφιστάμεθα δὲ νομίζομεν τῆς ὀρθότητος καὶ δικαιοσύνης, ἂν εἴπωμεν ὅτι, μέχρις ὅτου γείνῃ ῥιζικωτέρα τις διαρρύθμισις διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ κλήρου, πρέπει νὰ αὐξηθῇ ἡ καταβολὴ τῶν ἐνοριτῶν διὰ νόμου εἰς τὸ διπλάσιον.

Τοῦτο δὲν θὰ γείνῃ καθόλου αἰσθητὸν παρὰ τῷ λαῷ, μὲ τὰς κρατούσας νῦν κοινωνικὰς συνθήκας, εἴμεθα πρόθυμοι δὲ νὰ ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τούτου, ἂν μᾶς δοθῇ ἀφορμή.

Μεθ' ὑπολήψεως

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΧΑΤΖΗΣ ἱερεὺς

Ἐν Ἀλισσῷ Πατρῶν τῇ 14ῃ Νοεμβρίου 1919.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΖΟΛΩΤΑΣ

Καθ' ἃ ἀνηγγείλαμεν ἐν τῷ προηγ. τεύχει, τῇ 18 φθίνοντος ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον καὶ τῇ ἐπιούσῃ ἐκηδεύθη ὁ τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Εἰσαγωγῆς καὶ Ἑρμηνείας τῆς Κ. Διαθήκης ἐν τῇ Θεολογικῇ σχολῇ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἐμμανουὴλ Ζολώτας. Ὁ ἀείμνηστος Καθηγητής, εἰ καὶ ἀφ' ἱκανοῦ ἔπασχεν ἐκ χρονίου ὀργανικοῦ νοσήματος ὑποσκάπτοντος τὴν ὑγείαν του, ἐν τούτοις εἶχε τὰς δυνάμεις ἀρκούντως ἀκμαίας ὥστε νὰ ἐξακολουθῇ διδάσκων ἐφ' ἱκανὰ ἀκόμη ἔτη, ἂν μὴ τυχαία ὅλως καὶ ἀσήμαντος ἀμυχή, προξενηθεῖσα αὐτῷ διατρίβοντι ἐν τῇ πατρίδι του Χίῳ κατὰ τὰς διακοπὰς τοῦ λήξαντος θέρους, δὲν κατέληγεν εἰς γάγγραιναν τοῦ ποδός. Ἐπιστρέψας περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ φθινοπώρου εἰς Ἀθήνας καὶ νοσηλευόμενος ἐν τῇ πανεπιστημιακῇ κλινικῇ τοῦ Ἀρεταιείου, παρὰ τὴν ἐνδελεχῆ περίθαλψιν ὑπέκυψεν εἰς τὴν ἐπελθοῦσαν ἐπιπλοκήν, μέχρι καὶ τῶν τελευταίων τῆς ζωῆς του στιγμῶν τηρήσας πλήρη τὴν πνευματικὴν διαύγειαν ἐν ἀναστροφῇ πρὸς τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτὸν συναδέλφους καὶ φίλους.

Ἀμέσως ἅμα τῇ ἀναγγελίᾳ τῆς τελευτῆς τοῦ ἀειμνήστου ἡ μὲν Σύγκλητος τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου συνελθοῦσα εἰς ἔκτακτον συνεδρίαν καὶ ἐκδηλοῦσα τὴν βαθυτάτην αὐτῆς λύπην ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τοῦ διαπρεποῦς ἐπιστήμονος καὶ πεφιλημένου συναδέλφου, ἐψήφισεν ὁμοφώνως :

1) Ν' ἀναρτηθῇ μεσίστιος ἡ σημαία τοῦ Πανεπιστημίου ἐπὶ τριήμερον, καθ' ἃς ἡμέρας τὰ μαθήματα διακόπτονται εἰς ἔνδειξιν πένθους.

2) Νὰ κατατεθῇ στέφανος ἐπὶ τοῦ νεκροῦ ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως.

3) Ν' ἀνατεθῇ εἰς τὸν καθηγητὴν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς πανοσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην κ. Χρυσόστομον Παπαδόπουλον ἡ ἐξ ὀνόματος τῆς Συγκλήτου ἐκφώνησις τοῦ ἐπικηδείου λόγου.

4) Νὰ κληθῶσιν οἱ καθηγηταὶ τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου ὡς καὶ οἱ φοιτηταὶ ὅπως παρακολουθήσωσι μετὰ τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου τὴν ἐκφορὰν τοῦ νεκροῦ.

5) Νὰ σταλῶσι συλλυπητήρια γράμματα εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ θανόντος.

6) Νὰ ἀναλάβῃ τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας αὐτοῦ τιμῆς ἕνεκεν τὸ Πανεπιστήμιον.

Ἡ δὲ Θεολογικὴ Σχολὴ αὐθημερὸν ἐπ' ἴσης συνελθοῦσα εἰς ἔκτακτον συνεδρίασιν ἀπεφάσισε.

1) Νὰ διαβιβάσῃ τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ μεταστάντος τὰ συλλυπητήρια αὐτῆς,

2) Νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ἐκφορὰν τοῦ νεκροῦ καὶ

3) Νὰ δημοσιευθῇ τὸ παρὸν διὰ τῶν ἐφημερίδων.

Ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία ἐψάλη ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγ. Γεωργίου (Καρύτση) προεξάρχοντος μὲν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, παρισταμένων δὲ τοῦ Πρυτάνεως μετὰ τῆς Συγκλήτου, τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, τῶν Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, τῶν φοιτητῶν τῆς Θεολογίας, τῶν μαθητῶν τῆς Ριζαρείου Σχολῆς, πολλῶν Ἱεραρχῶν καὶ κληρικῶν, καὶ ἄλλων ἐγκρίτων λειτουργῶν τῶν γραμμάτων καὶ φίλων.

Ἐν τῷ ἐπικηδείῳ, τὸν ὁποῖον ὁ Καθηγ. Ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομος Παπαδόπουλος ἀπήγγειλεν ἐξ ὀνόματος τοῦ Πανεπισιημίου, ὁ ἀγορητὴς τονίσας τὴν μεγάλην ἀπώλειαν τῆς Θεολογικῆς Ἐπιστήμης διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Ε. Ζολώτα, ὅστις ἀπετέλει τὸ σέμνωμα τῆς τε Θεολογικῆς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς Ριζαρείου Σχολῆς ἀνεσκόπησεν εἶτα τὰ τῆς βιοτῆς αὐτοῦ καὶ τὴν καθ' ὅλου ἐπιστημονικὴν δρᾶσιν, ἐν ᾗ ἀνεδείχθη δοκιμώτατος Θεολόγος, ἀλλὰ καὶ φιλόλογος, διὰ τὴν εἰς τὴν Φιλολογίαν ἐπίδοσιν αὐτοῦ τιμηθεὶς δι' ἐξιδιασμένης εὐνοίας τοῦ μακαρίτου Κόντου ὅστις μάλιστα καὶ πολλάκις προέτρεψεν αὐτὸν νὰ ἐπιδιώξῃ ἕδραν ἐν τῇ Φιλολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου. Ἀλλ' ὅ,τι κατ' ἐξοχὴν ἐχαρακτήριζε τὸν ἐκλιπόντα Καθηγητὴν ἦτο ἡ ἀκράδαντος αὐτοῦ χριστιανικὴ πίστις καὶ εὐσέβεια· ἐφ' ᾧ καὶ δὲν διεξῆγε τὸ ἔργον τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Θεολογίας ὡς ἐπάγγελμα, ἀλλ' ὡς ἔργον πεποιθήσεων ἀκλονήτων, ὧν ἀπαύγασμα ἦσαν αἱ ἑρμηνευτικαὶ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς Κ. Δ. ἐργασίαι. Πλὴν τῶν ἤδη ἐκδεδομένων ἔργων του εἶχεν ἕτοιμα καὶ ἄλλα πρὸς ἔκδοσιν, ἀλλὰ «παλαίων πρὸς τὴν πενίαν—εἶ-

πεν ὁ ἀγορητὴς—ὡς πλεῖστοι τῶν Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου», μόλις κατὰ τὴν ἐν Χίῳ τελευταίαν διατριβήν του ἔσχε τὴν παραμυθίαν νὰ φαιδρυνθῇ δι' ὑποσχέσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χίου κ. Ἱερωνύμου περὶ ἐκδόσεως τῶν ἔργων του, ἥτις ὅμως ἐπέπρωτο νὰ μὴ πραγμα-οποιηθῇ, ζῶντος τοὐλάχιστον τοῦ ἀειμνήστου Ζολώτα. Ὡς ἐκ τῆς νόσου του καὶ τῆς πνευματικῆς κοπώσεως μακρὰν τοῦ ἐνεργοῦ κοινωνικοῦ βίου τηρῶν ἑαυτόν, περιωρίζετο αὐστηρῶς εἰς τὰ καθήκοντα τῆς διδασκαλίας, ἦτο ὅμως στωμύλος καὶ λίαν εὐχάριστος ἐν ταῖς μετὰ τῶν συναδέλφων ἀναστροφαῖς «προχείρους ἔχων τοὺς θησαυροὺς τῆς πολυμαθείας αὐτοῦ», ὡς προσφυῶς εἶπεν ὁ ἀγορητής, διότι ὄντως οὐ μόνον ἦτο ἐγκυκλοπαιδικώτατος, ἀλλ' εἶχε καὶ ἰσχυρὰν μνήμην. Εντεῦθεν κατεῖχεν ἐπιφανῆ θέσιν ἐν τῇ πολιτείᾳ τῶν γραμμάτων καὶ μέγα κῦρος, διὸ καὶ ἐν σπουδαίοις ζητήμασι πολλάκις ἐζητεῖτο ἡ γνώμη του.

Ὁ ἀείμνηστος Ἐμμ. Ζολώτας ἐγεννήθη ἐν Χίῳ τῷ 1858, ἐσπούδασεν ἐν τῇ Ἱερατικῇ Σχολῇ Ἑρμουπόλεως καὶ τῷ Βαρβακείῳ Λυκείῳ Ἀθηνῶν, ἀπεφοίτησε δὲ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῷ 1884. Μικρὸν μόνον διατρίψας ἐν Εὐρώπῃ ἐδίδαξεν ἐν τῷ Πρακτικῷ Λυκείῳ καὶ τῷ Γ' Γυμνασίῳ Ἀθηνῶν· Τῇ 11 Ἀπριλίου 1893 ἐξελέγη τακτικὸς Καθηγητὴς τῆς Εἰσαγωγῆς καὶ Ἑρμηνείας τῆς ΚΔ. ἐν τῇ Θεολογ. Σχολῇ εἰς διαδοχὴν τοῦ Ν. Δαμαλᾶ. — Συνέγραψε καὶ ἐξέδωκε τὰ ἑξῆς ἔργα: Ἑρμηνεία τοῦ α' κεφ. τῆς πρὸς Γαλάτας Ἐπιστολῆς (Διατριβὴ ἐπὶ ὑφηγεσίᾳ) 1890.—Συμβολαὶ εἰς τὴν κριτικὴν καὶ τὴν Ἑρμηνείαν τῆς πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῆς 1892. — Δοκίμιον ἱστορίας τῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἐκκλησίᾳ μέχρι τῆς δουλώσεως τοῦ Ἔθνους ὑπὸ τῶν Τούρκων ἑρμηνευτικῶν σπουδῶν. Ὑπόμνημα εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον τόμ. Α'.—Ὑπόμνημα εἰς τὴν πρὸς Γαλάτας ἐπιστολήν.

Ὁ ἀείμνηστος Ζολώτας πολλάκις ἐξελέγη Κοσμήτωρ τῆς Θεολ. Σχολῆς, ἐχρημάτισε δὲ καὶ Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου. Κατὰ τὸ 1907—1912 ὑπῆρξε Σύμβουλος τῆς Ριζαρείου Σχολῆς, ἀπὸ δὲ τοῦ 1913 Ἐπίτιμος Καθηγητὴς αὐτῆς, διδάξας Δογματικὴν καὶ Ἠθικήν. Ἦτο δὲ τετιμημένος καὶ διὰ τοῦ ἀργυροῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος, ἐφ' ᾧ καὶ ἀπεδόθησαν τῷ νεκρῷ αὐτοῦ κατὰ τὴν κήδευσιν αἱ νενομισμέναι στρατιωτικαὶ τιμαί.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΥΘΕΙΑΝ

Καὶ ἐν τῷ Τύπῳ ἀνέγνωμεν καὶ ἄλλοθεν ἔχομεν πληροφορίας ὅτι πολλοὶ ῥασοφοροῦντες περιέρχονται ἐν μέσῃ νυκτὶ διάφορα κέντρα, ἁμιλ-

λώμενοι εἰς τὴν εὔθυμον διάχυσιν πρὸς τὰ λαϊκὰ στοιχεῖα. Τοῦτο σημαίνει ὅτι δὲν ὑπάρχει παρ' αὐτοῖς ἐπίγνωσις τῆς ἱερατικῆς ἀξιοπρεπείας. Θέλομεν νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι τὸ ἄτοπον θὰ παύσῃ, τὰ δὲ καφενεῖα, τὰ ζυθεστιατόρια καὶ τὰ παρόμοια κέντρα δὲν θὰ ἀριθμοῦν καὶ ρασοφοφοροῦντας μεταξὺ τῶν θαμώνων των πρὸ πάντων ἐν ὥραις νυκτεριναῖς. Ἡ ἱεροπρέπεια ἀπαιτεῖ θυσίας κοσμικῶν τινων τέρψεων καὶ διαχύσεων, αἵτινες ἄλλως ζήτημα εἶναι ἂν ἀποτελοῦν ὑγιαίνουσαν ἀπόλαυσιν καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς λαϊκούς. Ἡ ἱερὰ Μητρόπολις Ἀθηνῶν δὲν θὰ μείνῃ ἀδιάφορος δι' ἐκείνους τυχόν, οἵτινες δὲν θὰ σπεύσωσι νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν εὐθεῖαν.

Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ

Γοργῷ τῷ ποδὶ καὶ μετὰ λογισμοῦ ἀξίου πάσης ἐκτιμήσεως προβαίνει εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀνακαινιστικοῦ του προγράμματος ὁ ἀπό τινος ἐν Κων/πόλει λειτουργῶν «Ἐκκλησιαστικὸς Σύνδεσμος». Οὐ μόνον διὰ τῆς πάνυ προσφυοῦς καὶ ἐπικαίρου ἀρθρογραφίας τοῦ δημοσιογραφικοῦ του ὀργάνου διδάσκει, νουθετεῖ, καυτηριάζει, διαγινώσκει τὰς πληγὰς τὰς κοινωνικάς, ἀλλὰ καὶ ἐνεργότερον καὶ πρακτικώτερον χωρεῖ ἐπὶ τὴν πραγμάτωσιν τῶν ἀρχῶν του. Διότι ὁ λαμπρὸς Σύνδεσμος ἔσχε τὴν πρωτοβουλίαν νὰ συγκαλέσῃ τὰ κυριώτερα Σωματεῖα ὅπως ἀπὸ κοινοῦ καταπολεμήσωσι τόσας ὀλεθρίας πληγάς, αἵτινες χαίνουσιν εἰς τῆς Κοινωνίας τὸ σῶμα: τῆς ἠθικῆς ἐκλύσεως, τῆς διαφθορᾶς, τῆς πορνογραφίας, τῶν οἴκων ἀνοχῆς. Ἴσως δὲν θὰ ὑπάρξῃ δυσκολώτερος τοῦ ἀγῶνος τούτου, τοσοῦτο μᾶλλον, ὅσον αἱ ὑπὸ καταδίωξιν φαυλότητες βαθείας δυστυχῶς ἔχουσι τὰς ρίζας ἀνέκαθεν ἐν τῇ ἀνθρωπότητι τῇ προσκλινεῖ πρὸς τὴν ἁμαρτίαν. Ἀλλ' εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἀνάλογον πρὸς τὸν ἔνθεον ζῆλον τῶν ἐργατῶν τοῦ καλοῦ θὰ ἦνε καὶ τὸ δόμα τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου, τὸ ὁποῖον θὰ κραταιοῖ τοὺς εὐεργετικοὺς ἀγωνιστάς.

ΤΟ ΑΡΤΙΣΥΣΤΑΤΟΝ ΙΕΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΝ

Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος μηνὸς Σεπτεμβρίου μία ἐπὶ πλέον Ριζάρειος Σχολὴ ἤνοιξε τὰς πύλας της. Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας τῆς ἐπαρχίας Κασσανδρείας μέλλουσι νὰ σφυρηλατῶνται οἱ μέλλοντες ἱερεῖς τῆς αὔριανῆς γενεᾶς κυρίως τῆς μεγάλης ἐκείνης χώρας, τῆς Μακεδονίας, τῆς ὁποίας τὰ χώματα τοσάκις ἐπάτησαν οἱ πόδες τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν. Ἰσοδύναμος κατὰ πάντα πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις Ριζάρειον Σχολὴν θὰ ἀποτελῇ τὸ ἀρτισύστατον τοῦτο φυτώριον μεθ' αὐτῆς τε καὶ τοῦ ἐν Λάρνακι Παγκυπρίου Ἱεροδιδασκαλείου τριάδα τηλαυγῆ, ἔχουσαν σκοπὸν ὕψιστον τὴν τόσον ποθουμένην πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἡμετέρου Ἱερατείου. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κασσανδρείας κ. Εἰρηναῖος, ὁ ὑπὸ ἀποστολικοῦ ὄντως ζήλου διαπνεόμενος οὗτος Ἱεράρχης, δύναται νὰ αἰσθάνηται ἐν ἑαυτῷ τὴν

ἀγαλλίασιν ἐκείνην, ἥτις ἀπορρέει ἐκ τῆς συναισθήσεως, ὅτι μέγα ἔργον ἐπετέλεσε πρὸς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας. Εἴθε νὰ εὑρεθῶμεν ταχέως εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἀναγγείλωμεν πολλαπλασιασμὸν τοιούτων σωτηρίων καὶ ἐπιζήλων κατορθωμάτων.

ΚΑΤ' ΕΚΛΟΓΗΝ

— Τῇ 15 λήξαντος συνεκροτήθη μεγάλη συνέλευσις ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Κων/πόλεως ἐξ ἀντιπροσώπων ὅλων τῶν Κοινοτήτων τῆς Κων/πόλεως πρὸς ἀνάδειξιν νέων Συμβούλων.

Ἡ συνέλευσις ὅμως αὕτη ἀπὸ ἐκλογικῆς μετετράπη εἰς συντακτικὴν καὶ ἀπεφάσισε νὰ διωρίσῃ Ἐπιτροπὴν ἐκ Συνοδικῶν Ἀρχιερέων, ἀντιπροσώπων τοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν Κοινοτήτων, ἡ ὁποία ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβ. Τοποτηρητοῦ τῶν Πατριαρχείων θὰ ἐργασθῇ ἐπὶ τρίμηνον διάστημα καὶ θὰ παρασκευάσῃ τὴν τροποποίησιν τοῦ ἐν ἰσχύϊ ἐκλογικοῦ συστήματος.

Ἡ συνέλευσις ἀπεφάσισε συνάμα ἐν μέσῳ ἐπευφημιῶν νὰ ἀποστείλῃ πρὸς τὸν κ. Βενιζέλον ἐπὶ τῇ ἀφίξει αὐτοῦ εἰς Ἀθήνας τηλεγράφημα συγχαρητήριον καὶ ἐκφραστικὸν τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ ἑλλην. λαοῦ τῆς Κων/πόλεως.

= Πρό τινος ἡ ἐν Λονδίνῳ «Ἑταιρείᾳ τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀγγλίας καὶ Ἀνατολῆς» ἑώρτασεν ἐπισήμως τὴν 15ην ἐπετηρίδα της.

Κατὰ τὴν τελεσθεῖσαν λειτουργίαν παρῆν καὶ ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Κύριλλος, ἠμφιεσμένος τὸν μανδύαν καὶ τὴν μίτραν, ὅστις, παρακληθείς, ἀπήγγειλεν εὐχὴν ἑλληνιστὶ ὑπὲρ τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ηὐλόγησε τὸ γονυπετὲς ἐκκλησίασμα.

Εἶτα συνεκροτήθη ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ἐπισκόπου Λονδίνου συνάθροισις, καθ' ἣν ὡμίλησαν ὁ Ἐπίσκοπος Λονδίνου, ὁ τέως ἐν Λονδίνῳ πρεσβευτής μας κ. Ἰ. Γεννάδιος, καὶ ὁ Πρωθιερεὺς τοῦ Ἀρχαγγέλου Λελούχην.

Ὁ Ἐπίσκοπος Λονδίνου περιέγραψε τὴν εἰς Ἀθήνας ἐπίσκεψίν του καὶ ὡμίλησε περὶ τῶν ἐπισκέψεων Ἱεραρχῶν τῆς Ὀρθ. Ἐκκλησίας εἰς Ἀγγλίαν, ἃς ἐχαρακτήρισεν ὡς οὐχὶ ἐξ ἁπλῆς ἀβροφροσύνης προελθούσας.

Ἐπίσης ἀνέφερε τὰς τῶν Σέρβων σπουδαστῶν ἐν Ἀγγλίᾳ σπουδὰς καὶ τὰς εὐχὰς τῶν Ἀγγλικανῶν ὑπὲρ τῆς ἀποδόσεως τῆς Ἁγίας Σοφίας.

Ὁ κ. Γεννάδιος διέτριψε περὶ τὰς ἐπισκέψεις τριῶν ἐκ τῶν ἐξοχωτέρων Ἑλλήνων Ἱεραρχῶν (Ἀθηνῶν, Κύπρου καὶ Τραπεζοῦντος).

Ὁ δὲ Ρῶσσος ἱερεὺς περὶ τῆς ἐν Ρωσσίᾳ καταστάσεως, μεθ' ὃν ὡμίλησε περὶ τοῦ ἔργου τῆς Ἑταιρείας ὁ Γραμματεὺς αὐτῆς πατὴρ Fynes Clinton.

Κατόπιν ὁ Ἀρμένιος ἱερεὺς Καθηγ. Χουμαϊὰν ἐν παθητικῷ λόγῳ ἔκαμεν ἔκκλησιν ὑπὲρ τῆς δεινοπαθούσης ἔτι Ἀρμενίας.

Ὁ δὲ κ. Douglas ἀνέγνω ψήφισμα ἔντονον ἐκφράζον φρίκην καὶ ἀποτροπιασμὸν ἐπὶ τῷ ὅτι δώδεκα ἤδη μῆνας μετὰ τὴν ἐκεχειρίαν καὶ τὴν κατάληψιν τῆς ΚΠόλεως, «ὁ Τοῦρκος ἀκόμη ἐξακολουθεῖ σφάζων, καθυβρίζων καὶ καταπιέζων τοὺς χριστιανοὺς ὑπηκόους του.»

Ἐν τέλει ἀπεφασίσθη ὅπως ἔκκλησις ἀπευθυνθῇ ὅπου δεῖ ὑπὲρ τῆς ἐκδιώξεως τῶν Τούρκων ἐκ τῆς Ἀρμενίας καὶ τῶν χριστιανικῶν χωρῶν, καὶ ὑπὲρ τῆς ἀποδόσεως τῆς Ἁγ. Σοφίας εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἀνατολ. Ἐκκλησίαν.

Τὸ ψήφισμα ἐγένετο δεκτὸν ὁμοθύμως.

=Ἐκ ΚΠόλεως ἠγγέλθη, ὅτι ἡ Ἱ. Σύνοδος μελετήσασα τὸ ζήτημα τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν ἀπεφάσισε ν' ἀποστείλῃ Ἐπιτροπὴν εἰς Ἀγγλίαν.

=Κατὰ τηλεγράφημα ἐκ Ρώμης ὁ Πάπας ἀπέλυσεν ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς Πατριάρχας καὶ Ἐπισκόπους, ὅπως προβῶσιν ἐν ταῖς Ἐπισκοπαῖς αὐτῶν εἰς περισυλλογὴν ἐράνων πρὸς βοήθειαν τῶν πεινώντων παίδων καὶ πρὸ πάντων τῶν κεντρικῶν χωρῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος

Συνεδρίασις τῆς 20ῆς Νοεμβρίου.— Ἀνεγνώσθη αἴτησις τοῦ ἱερέως Βασιλείου Ἀβραμοπούλου, τῆς Ἐπισκοπῆς Ἠλείας, δι' ἧς αἰτεῖται τὴν ἀποκατάστασίν του εἰς τὴν αὐτὴν ἐνορίαν εἰς ἣν καὶ πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του εὑρίσκετο τοποθετημένος. Ἐπειδὴ ἐπανερχόμενος ἐξ Ἀμερικῆς δὲν παρουσίασε τὸ ἀπαραίτητον Ἀπολυτήριον τῆς ἐκεῖ Συνοδικῆς Ἐπιτροπείας, ἐνεκρίθη νὰ ἐρωτηθῇ τηλεγραφικῶς ὁ Ἐπίσκοπος Ροδοστόλου.

—Ἀπερρίφθη αἴτησις τῶν ἐνοριτῶν τοῦ ἐν Πάτραις ἱεροῦ ναοῦ Ἀλεξιωτίσσης περὶ ἀπαλλαγῆς τοῦ ἱερέως Κωνστ. Σοφιανοπούλου ἀπὸ τοῦ ὑπολοίπου τῆς ποινῆς του.

—Ἐνεκρίθη πρότασις τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ Ἠλείας Ἱερᾶς Μονῆς Λέβρης περὶ χειροτονίας εἰς πρεσβύτερον τοῦ διὰ τὸν διακονικὸν βαθμὸν προταθέντος μοναχοῦ αὐτῆς Προκοπίου Τσούμπα. Ἀνετέθη ἡ χειροτονία εἰς τὸν Σεβ. Ἐπίσκοπον Ναυπακτίας.

—Ἀνεγνώσθη αἴτησις τοῦ ἱερέως Ἀνδρέου Σιορφανὲ τῆς Ἐπισκοπῆς Κορινθίας παραιτουμένου πάσης ἱεροπραξίας. Ἐνεκρίθη νὰ δηλωθῇ αὐτῷ ὅτι κατὰ προϋπάρχουσαν ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἡ παραίτησις αὕτη δύναται νὰ γένηται δεκτὴ ἐν ᾗ περιπτώσει ὑποβάλει δήλωσιν ὅτι καὶ εἰς τὸ μέλλον δὲν θὰ ζητήσῃ νὰ ἀναλάβῃ ἐφημεριακὰ καθήκοντα.

—Ἐγένετο δεκτὴ ἡ αἴτησις τοῦ Ἱερομονάχου Ἰωακεὶμ Γκούμα, τῆς Ἐπισκοπῆς Κορινθίας, περὶ ἐπαναφορᾶς αὐτοῦ εἰς τὴν εἰς ἣν ἀνήκει ἱερ. Μονὴν Φανερωμένης, ὡς μὴ δυναμένου νὰ ἐφημερεύῃ διὰ λόγους ὑγείας ἐν Ταρσιανοῖς.

—Ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τοῦ Τοποτηρητοῦ Θήρας διαβιβάζοντος ἀναφορὰν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Προφήτου Ἡλιοὺ περὶ τοῦ ἐκλεγέντος καὶ ἀρνουμένου νὰ ἀναλάβῃ καθήκοντα Ἡγουμένου Διονυσίου Ἀργυροῦ. Ἐνεκρίθη νὰ διαταχθῇ οὗτος, ὅπως ὑπακούσῃ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἄλλως θὰ τιμωρηθῇ ἐπὶ ἀπειθείᾳ καὶ ἀρνήσει ὑπ[ηρεσίας].

Συνεδρία τῆς 22 Νοεμβρίου.—Δ[ιω]ρίσθη ἐφημέριος τοῦ ἐν Μονάχῳ Ἑ[λ]ληνικοῦ ναοῦ, ἀντὶ τοῦ Ἀρχιμ. Εὐ[αγ]γέλου Ἀντωνιάδου, ὁ Ἀρχιμ. Χρυ[σό]στομος Δημητρίου, Ἱεροκῆρυξ πα[ρὰ] τῇ Ἐπισκοπῇ Θηβῶν καὶ Λεβαδεία[ς].

—Ἐγένετο δεκτὴ ἡ αἴτησις τῆς Λ[ου]ίζης Ι. Ριβά, καθολικῆς τὸ δόγμα, τῆς Ἐπισκοπῆς Καλαβρύτων, ἐπι[θυ]μούσης, ἵνα προσέλθῃ εἰς τὴν Ὀρ[θο]δοξίαν, καὶ ἀπεφασίσθη ἵνα γείνῃ [δε]κτὴ διὰ βαπτίσματος.

—Ἐνεκρίθη ὅπως δι' ἐγγράφου [πα]ρακληθῇ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκ[λη]σιαστικῶν νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐκ τῶν [τά]ξεων τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσιν τῶν ἀπ[ο]φοίτων τῶν Ἱερατικῶν Σχολῶν π[ρὸς] ἐξακολούθησιν τῶν ἐκκλησιαστι[κῶν] αὐτῶν σπουδῶν.

—Ἐνεκρίθη πρότασις τοῦ Δι[οικ.] Συμβουλίου τοῦ Γ. Ε. Ταμείου π[ερὶ] συγχωνεύσεως τῆς ἐν τῇ Ἐπισκ[οπῇ] Καλαβρύτων Ἱερᾶς Μονῆς Μακε[λ]ριᾶς εἰς τὴν τοῦ Ἁγίου Νικολάου Β[λα]σίας.

—Προτάσει τοῦ Δ. Σ. τοῦ Γ. Ε. Τ[α]μείου ἀπελύθη ὁ Ἡγούμενος τῆς ἐν [τῇ] Ἐπισκοπῇ Φθιώτιδος Ἱερᾶς Μο[νῆς] Βαρνακώβης, ἐπὶ ἀμελείᾳ τῶν ἑαυ[τοῦ] καθηκόντων καὶ ἀπειθείᾳ εἰς τὰς ὁ[δη]γίας καὶ διαταγὰς τοῦ εἰρημένου Τ[α]μείου.

—Ἐνεκρίθη ὁ διορισμὸς τοῦ Ἱε[ρο]μονάχου Ἀντωνίου Κουσοπούλου [ὡς] προσωρινοῦ ἐφημερίου Θερειανοῦ [τῆς] Ἐπισκοπῆς Πατρῶν.

—Διωρίσθησαν μέλη τοῦ Ἡγου[με]νοσυμβουλίου τῆς μὲν Ἱερᾶς Μο[νῆς] Τουρλιανῆς τῆς Ἐπισκοπῆς Σύρο[υ ὁ] ἱερομόναχος Δ. Κουκᾶς, τῆς δὲ Ἱε[ρᾶς] Μονῆς Αἰμυαλῶν τῆς Ἐπισκοπῆς Γ[όρ]τυνος καὶ Μεγαλοπόλεως ὁ Ἱερομό[να]χος Ἰωσὴφ Ζημόπουλος.

—Ἐπετράπησαν δύο γάμοι ἐπὶ σ[υγ]γενείας 6ου βαθμοῦ ἐξ αἵματος καὶ [ἐπὶ] 5ου βαθμοῦ ἐξ ἀγχιστείας.

Συνεδρία τῆς 25 Νοεμβρίου.— Ἀ[πε]φασίσθη ὅπως ὁ ὑπὲρ τῶν ἐν πείνῃ [...] τῶν ὀρφανῶν τοῦ πολέμου ἔρανος [...]

…ϑῇ καθ' ἅπαν τὸ Κράτος τὴν 29 Δε-
…βρίου, μνήμην τῶν ὑπὸ τοῦ Ἡρώ-
… σφαγιασθέντων ἀθῴων νηπίων τῆς
…θλεέμ.

—Ἀπερρίφθη ἔφεσις τοῦ ἱερέως Γε-
…γίου Καστελάνου ἢ Μακρῆ τῆς Ἐ-
…κοπῆς Παροναξίας κατὰ τῆς ἐναν-
…ν του ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Ἐπι-
…πικοῦ Δικαστηρίου, ἥτις καὶ ἐκυρώθη.

—Ἀπερρίφθη ἔφεσις τοῦ ἱερέως Κ.
…τσίγιαννη, ἐφημερίου τῆς Κοινότη-
… Ἁγίου Βασιλείου τῆς Ἐπισκοπῆς
…ρινθίας κατὰ τῆς ἐναντίον του ἀπο-
…σεως τοῦ οἰκείου Ἐπισκοπικοῦ Δι-
…στηρίου, δι' ἧς κατεδικάσθη οὗτος
… τρίμηνον ἀργίαν μετὰ στερήσεως
… ἐφημεριακῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων.

—Ἀπερρίφθη ὡς ἀπαράδεκτος ἡ ἔφε-
… τοῦ ἱερέως Ἰωάννου Κουτρούλλη
… Ἐπισκοπῆς Ἠλείας κατὰ τῆς ἐναν-
τίον του ἀποφάσεως, δι' ἧς κατεδικά-
σθη εἰς ἀργίαν 25 ἡμερῶν, τοῦ νέου
σχετικοῦ Νόμου ὁρίζοντος ὅτι καταγι-
νώσκουσαι μέχρι 30 ἡμερῶν ἀργίαν
ἀποφάσεις εἰσὶν ἀνέκκλητοι.

—Ἐνεκρίθη πρότασις τοῦ Ὑπουρ-
γείου τῶν Ναυτικῶν περὶ διορισμοῦ
τοῦ Ἀρχιμ. Δαμασκηνοῦ Ξένου, ὡς
ἐφημερίου τοῦ Στόλου.

—Ἐνεκρίθη αἴτησις τοῦ Ἡγουμενο-
συμβουλίου τῆς ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ Τρίκ-
κης Ἱερᾶς Μονῆς Μεταμορφώσεως
Μετεώρων, καθὼς καὶ ὁμοία τοῦ οἰ-
κείου Ἐπισκόπου περὶ ἀπομακρύνσεως
ἐκεῖθεν τοῦ Ἀρχιμ. Σωφρονίου Τριαν-
ταφυλλίδου διατελοῦντος ὑπὸ περιορι-
σμὸν ἐν τῇ εἰρημένῃ Μονῇ, καὶ ἀπεφα-
σίσθη νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν Μονὴν
Στροφάδων.

Ἱερὰ Μητρόπολις

—Τῇ παρελθούσῃ Παρασκευῇ ἐπε-
…ψατο τὴν Α. Σ. Μητροπολίτην ὁ
…χηγὸς τοῦ Στρατοῦ κ. Λεωνίδας
…ρασκευόπουλος.

—Τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ 24 λήγον-
… ἡ Α. Σ. ἐχοροστάτησεν εἰς τὸν ἱε-
… ναὸν τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων καὶ
…δαξε τὸ Ἐκκλησίασμα ἀπὸ τῆς
…αγγελικῆς περικοπῆς ὅτι ἐπιθυμία
…ῆς αἰωνίου καὶ ἐξάρτησις ἀπὸ τῆς ὕ-
… εἶνε δύο πράγματα ἐκ διαμέτρου
…ίθετα καὶ ὅτι οἱ πλουτοῦντες ὄχι
…ον πρέπει νὰ ἀποφεύγωσι τὰ ἄνομα
…δη, ἀλλ' ὀφείλουσι καὶ τὰ ἐντίμως
…διζόμενα νὰ διαθέτωσιν ὡς οἰκονό-
… Θεοῦ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ.

—Χθὲς 26 λήγοντος ἐπεσκέψατο ἐπὶ
…χαιρετισμῷ τὴν Α. Σ. ὁ ὑψηλοπα-
…ρώτατος Μητροπολίτης Ὀδησσοῦ
… Χερσῶνος κ. Πλάτων, ἀναχωρῶν
… Ὀδησσόν.

—Διωρίσθη προσωρινὸς ἐφημέριος
τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Ἀμπελοκήπων
ἀντὶ τοῦ ἀναχωρήσαντος Αἰδ. Ἀντω-
νίου Βαλσαμάκι, ὁ Ἱερομόναχος Ἀρ-
κάδιος Φιλιόπουλος.

—Ἐξελέγησαν ὑπότροφοι τοῦ Ἐκ-
κλησιαστικοῦ Ταμείου διὰ τὴν Θεολο-
γικὴν Ἀκαδημίαν οἱ διάκονοι Εἰρη-
ναῖος Τσουρουνάκις τοῦ Ἁγίου Νικο-
λάου Πειραιῶς, Μισαὴλ Μαζοκοπάκη
τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Καρύτση καὶ Γε-
ράσιμος Καλοκαιρινὸς Χρυσοσπηλαιω-
τίσσης, οἵτινες καὶ ἀνεχώρησαν εἰς Κων-
σταντινούπολιν.

—Διωρίσθη προσωρινὸς ἐφημέριος
τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου ἐν Σε-
πολίοις ὁ Ἀρχιμ. Ἰωάν. Παπασαράντου.

—Ἀναβληθείσης τῆς ἐκλογῆς τοῦ
ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου
Δημητρίου Κηφισσίας, ὡρίσθη ἡμέρα
ἐκλογῆς ἡ 15 Δεκεμβρίου ἑ. ἔ.

Διάφορα

…εολογικὴ Σχολή. — Ἐν συνεδρίᾳ
…ῆς τῇ παρελθούσῃ ἑβδομάδι ἡ Θεο-
… Σχολὴ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πα-
…ιστημίου ἀνέθηκε τὴν διδασκαλίαν
… μὲν μαθημάτων τῆς Ἑρμηνείας
… Εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Κ. Διαθήκην
… διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Καθηγητοῦ
…μανουὴλ Ζολώτα ἀπορφανισθείσης
…ας εἰς τὸν Καθηγητὴν κ. Γ. Δέρβον,
… δὲ τῆς Δογματικῆς καὶ Ἠθικῆς,
…σωρινῶς κατ' ἀνάθεσιν ὑπὸ τοῦ ἀει-
μνήστου διδασκομένων, εἰς τὸν καθη-
γητὴν κ. Γρηγ. Παπαμιχαήλ.

Ἐκκλησ. Κων)πόλεως.— Διωρίσθη
Ἐπίτροπος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Κορυτσᾶς ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δυρ-
ραχίου κ. Ἰάκωβος.

—Τοῦ Πανιερ. Μητροπολίτου Μα-
ρωνείας κ. Μελισσηνοῦ ἕνεκεν ἀσθενείας
παραμένοντος ἐν Θάσσῳ διωρίσθη ἐπο-
πτεύων ἐπὶ τοῦ ἀπὸ τῆς Βουλγ. τυραν-
νίας ἀπελευθερωθέντος τμήματος τῆς

ἐπαρχίας Μαρωνείας ὁ ἀρχιμ. Μιχαὴλ Κωνσταντινίδης, ὅστις καὶ ἀνεχώρησεν ἐκ Κων/πόλεως διὰ Γκιουμουλτζίναν τῇ 4 φθίνοντος.

— Ἀναγινώσκομεν ἐν τῇ «Ἀναγεννήσει» τῆς 15 Νοεμβρίου: «Τῆς Κεντρικῆς Ἐφορίας Γαλατᾶ ὅλως ἀναρμοδίως προβάσης εἰς τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἐν τῇ ἐνορίᾳ ταύτῃ τριῶν ἀρχιερατικῶς προϊσταμένων, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἠκύρωσε τὴν πρᾶξιν ταύτην, ὡς ὅλως ἀντικανονικὴν καὶ ἄδικον, διατηρήσασα τοὺς Ἐπισκόπους ἐν ταῖς ἰδίαις αὐτῶν θέσεσι μέχρι τῆς ἀποκαταστάσεως αὐτῶν».

— Ἡ Π. Κ. Ἐκκλ. Ἐπιτροπὴ δι' ἐκθέσεως αὐτῆς πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἐζήτησεν ὅπως, ὁσάκις πρόκειται νὰ ἐπικυρωθῇ παρὰ τοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου κανονισμὸς Κοινότητός τινος, παραπέμπηται προηγουμένως καὶ πρὸς αὐτὴν πρὸς μελέτην καὶ κανονικὴν ὑπ' αὐτῆς διατύπωσιν τῶν ἀφορώντων τὰ δικαιώματα καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ ἱ. κλήρου ἄρθρων. Ἡ ἔκθεσις παρεπέμφθη συνοδικῶς εἰς τὸ Μ. Συμβούλιον.

— Ὁ «Ἐκκλ. Σύνδεσμος» Κων/πόλεως ἀπεφάσισε τὴν πρόσκλησιν τῶν ἐκεῖ κυριωτέρων Σωματείων πρὸς σύσκεψιν ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἐξεύρεσιν τῶν μέτρων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα θὰ ὤφειλον νὰ ληφθῶσι πρὸς καταπολέμησιν τῆς ἠθικῆς ἐκλύσεως καὶ διαφθορᾶς καὶ εἰδικώτερον πρὸς καταπολέμησιν τῆς πορνογραφίας καὶ τῶν οἴκων ἀνοχῆς.

Ἐκκλησία Ἀλεξανδρείας.— Πληροφορούμεθα ἐκ τῶν ἑλλην. φύλλων Ἀλεξανδρείας ὅτι κανονικῶν ἐκλογῶν γενομένων ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ τοῦ ἁγ. Σάββα ἀνεδείχθη Μητροπολίτης Πτολεμαΐδος τῆς ἐν Αἰγύπτῳ ὁ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Παρθένιος. Ὁ ἐψηφισμένος Μητροπολίτης Πτολεμαΐδος ἐπρόκειτο νὰ χειροτονηθῇ τὴν 18 Νοεμβρίου.

— Εἰς τηλεγραφικὴν ἀγγελίαν καὶ ἐρώτησιν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπ. Καντερβουρίας πρὸς τὴν Α. Θ. Μ. τὸν Πάπαν καὶ Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας περὶ τοῦ ἐράνου ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν τοῦ πολέμου, ὁ Μακαρ. κ. Φώτιος ἀπήντησεν διὰ τοῦ ἑξῆς τηλεγραφήματος:

«Συγκεκινημένοι ἐπὶ τῇ φιλανθρώπῳ καὶ θεοφιλεῖ Ὑμετέρᾳ πρωτοβουλίᾳ, μετ' ἀγάπης ἀγγέλλομεν, ὅτι διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου καὶ τῇ φιλαδέλφῳ προθυμίᾳ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ τῶν Ὀρθοδόξων Ἑλλήνων ἐν Αἰγύπτῳ, πᾶσα καταβληθήσεται προσπάθεια εἰς πρόκλησιν ἐράνων ὑπὲρ τῶν λιμωττόντων ἀπόρων παίδων πανταχοῦ ὅπου λιμὸς ἐπικρατεῖ».

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Παρακαλοῦμεν θερμῶς τοὺς καθυστεροῦντας τὴν συνδρομήν των κ. κ. Συνδρομητὰς ὅπως ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου σπεύσωσι νὰ μᾶς ἐμβάσωσιν αὐτήν.

Ν. Ζηνοπούλῳ, Σαρῆ Σαμπάν, Τ. Τ. 929. Συνδρομὴ ἐτησ. εἶναι δρ. 15 προπληρωτέαι κατὰ κανόνα.—*Ἰ. Μαρκοπούλῳ*, Ἔδεσσαν. Ἐγράψαμεν.— *Πέτρῳ Χιόνῃ*, ἱερεῖ, Δράκα Ζακύνθου. Συνεμορφώθημεν ἐπιστολῇ σας.— *Καθηγ. Π. Μαστρογιαννοπούλῳ*, Φιλιατρά. Καθυστερήσαντες ἀριθμοὶ ἐστάλησαν· διεύθυνσις διωρθώθη. —Ἀρχιμ. *Νικηφόρῳ Σχοινᾷ*. Ζητηθέντες ἀριθμοὶ ἐστάλησαν. Γράφομεν.— *Λυμπερίῳ Φαρμάκῃ*, ἱερεῖ, Μπάρτζελι Ἀνδριτσαίνης. Ενεγράφητε· συνδρομὴ ἐλήφθη· εὐχαριστοῦμεν. Γράφομεν.—*Ἀρχιερ. Ἐπιτρόπῳ Ν. Τριανταφύλλου*, Ἁγίαν Ἄνναν (Εὐβοίας.—*Ἐπισκ. Ἐπιτρόπῳ Νικ. Σακελλαρίῳ*, Βρύσιν Κονίστρων.—Ἱερεῖ *Νικολάῳ Παπᾶ Μελετίου*. Δερβενοσάλεσι. Συνδρομαὶ ἐλήφθησαν· εὐχαριστοῦμεν· ἀποδείξεις ἐστάλησαν.—*Γενναδίῳ Ἱερομονάχῳ*, Κάπην. Ζητηθέντες ἀριθμοὶ ἐστάλησαν.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ: Ἐν Ἑλλάδι δρχ. 15.
» » Ἐξωτερικοῦ δρχ. 20.
Ἕκαστον τεῦχος δρχ. 0.35.
Διὰ τοὺς φοιτ. Θεολ. καὶ Ἱεροσπουδαστὰς τὸ 1)2

Διευθυντὴς ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
Τακτικὸς Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου
Γραφεῖα ἐν τῇ ἱ. Μητροπόλει Ἀθηνῶν.
Ὥρα ἐντεύξεων 5 1/2 — 6. μ. μ.